

CMUS Profesional de Viveiro

CONCELLO DE VIVEIRO

Conservatorio Profesional
de Música de Viveiro

PROGRAMACIÓN

GUITARRA

ÍNDICE

INTRODUCCIÓN.....	6
1. METODOLOXÍA.....	7
2. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE	9
3. TEMAS TRANSVERSAIS	11
3.1. EDUCACIÓN EN VALORES	11
3.2. TRATAMENTO DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN (TIC'S).....	11
4. ACTIVIDADES CULTURAI E DE PROMOCIÓN DAS ENSINANZAS	13
5. SECUENCIACIÓN DO CURSO.....	14
5.1. ► CURSO: 1º DE GRAO ELEMENTAL.....	14
5.1.1. <i>Obxectivos</i>	14
5.1.2. <i>Contidos</i>	14
5.1.3. <i>Avaliación</i>	14
5.1.4. <i>Medidas de recuperación</i>	16
5.1.5. <i>Recursos didácticos</i>	17
5.2. ► CURSO: 2º DE GRAO ELEMENTAL.....	18
5.2.1. <i>Obxectivos</i>	18
5.2.2. <i>Contidos</i>	18
5.2.3. <i>Avaliación</i>	18
5.2.4. <i>Medidas de recuperación</i>	20
5.2.5. <i>Recursos didácticos</i>	21
5.3. ► CURSO: 3º DE GRAO ELEMENTAL.....	22
5.3.1. <i>Obxectivos</i>	22
5.3.2. <i>Contidos</i>	22
5.3.3. <i>Avaliación</i>	22
5.3.4. <i>Medidas de recuperación</i>	25

5.3.5.	<i>Recursos didácticos</i>	25
5.4.	▶ CURSO: 4º DE GRAO ELEMENTAL.....	26
5.4.1.	<i>Obxectivos</i>	26
5.4.2.	<i>Contidos</i>	26
5.4.3.	<i>Avaliación</i>	27
5.4.4.	<i>Medidas de recuperación</i>	29
5.4.5.	<i>Recursos didácticos</i>	29
5.5.	▶ CURSO: 1º DE GRAO PROFESIONAL	31
5.5.1.	<i>Obxectivos</i>	31
5.5.2.	<i>Contidos</i>	31
5.5.3.	<i>Avaliación</i>	32
5.5.4.	<i>Medidas de recuperación</i>	34
5.5.5.	<i>Recursos didácticos</i>	34
5.6.	▶ CURSO: 2º DE GRAO PROFESIONAL	36
5.6.1.	<i>Obxectivos</i>	36
5.6.2.	<i>Contidos</i>	36
5.6.3.	<i>Avaliación</i>	37
5.6.4.	<i>Medidas de recuperación</i>	39
5.6.5.	<i>Recursos didácticos</i>	39
5.7.	▶ CURSO: 3º DE GRAO PROFESIONAL	41
5.7.1.	<i>Obxectivos</i>	41
5.7.2.	<i>Contidos</i>	41
5.7.3.	<i>Avaliación</i>	42
5.7.4.	<i>Medidas de recuperación</i>	44
5.7.5.	<i>Recursos didácticos</i>	45
5.8.	▶ CURSO: 4º DE GRAO PROFESIONAL	46
5.8.1.	<i>Obxectivos</i>	46

5.8.2.	<i>Contidos</i>	46
5.8.3.	<i>Avaliación</i>	47
5.8.4.	<i>Medidas de recuperación</i>	49
5.8.5.	<i>Recursos didácticos</i>	50
5.9.	▶ CURSO: 5º DE GRAO PROFESIONAL	52
5.9.1.	<i>Obxectivos</i>	52
5.9.2.	<i>Contidos</i>	52
5.9.3.	<i>Avaliación</i>	53
5.9.4.	<i>Medidas de recuperación</i>	55
5.9.5.	<i>Recursos didácticos</i>	56
5.10.	▶ CURSO: 6º DE GRAO PROFESIONAL	57
5.10.1.	<i>Obxectivos</i>	57
5.10.2.	<i>Contidos</i>	57
5.10.3.	<i>Avaliación</i>	58
5.10.4.	<i>Medidas de recuperación</i>	60
5.10.5.	<i>Recursos didácticos</i>	60
6.	PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E SEGUIMIENTO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.....	62
7.	PROCEDEMENTOS PARA REALIZAR A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO	63
8.	ANEXOS	64
8.1.	CRITERIOS PARA A OBTENCIÓN DOS PREMIOS FIN DE GRAO.....	64
8.2.	PROBAS DE ACCESO.....	65
8.2.1.	▶ CURSO 2º G. E.	65
8.2.2.	▶ CURSO 3º G. E.	66
8.2.3.	▶ CURSO 4º G. E.	67
8.2.4.	▶ CURSO 1º G. P.	68
8.2.5.	▶ CURSO 2º G. P.	69
8.2.6.	▶ CURSO 3º G. P.	70

8.2.7. ▶ <i>CURSO 4º G. P.</i>	71
8.2.8. ▶ <i>CURSO 5º G. P.</i>	72
8.2.9. ▶ <i>CURSO 6º G. P.</i>	73

INTRODUCCIÓN

As ensinanzas artísticas reguladas pola Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación, ten por finalidade promocionalle ao alumnado unha formación artística de calidade, así como a de garantir a cualificación dos futuros profesionais da música.

A Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación, no seu artigo 6.2 atribúe ao Goberno fixar as ensinanzas mínimas, que constitúen os aspectos básicos do currículo, co fin de garantir unha formación común a todos os alumnos e a validez dos títulos correspondentes. Así mesmo, o artigo 6.4 determina que as administracións educativas competentes establecerán o currículo das distintas ensinanzas reguladas pola mesma, que deberá incluír os aspectos básicos relativos aos obxectivos, contidos e criterios de avaliación que constitúen as ensinanzas mínimas.

O Real Decreto 1577/2006, do 22 de decembro, fixa os aspectos básicos do currículo das ensinanzas profesionais de música reguladas pola LOE.

O Decreto 198/2007, do 27 de setembro, establece a ordenación do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música, e o seu currículo para o ámbito de competencia da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria na Comunidade Autónoma de Galicia. Neste decreto establécese que a finalidade do grao elemental das ensinanzas de réxime especial de música é promover a autonomía do alumnado para que a súa capacidade de expresión musical adquira a calidade artística necesaria que permita acceder ao grao profesional.

O Decreto 203/2007, do 27 de setembro, establece o currículo das ensinanzas profesionais de réxime especial de música na Comunidade Autónoma de Galicia. Neste decreto establécese que a finalidade das ensinanzas profesionais de música é a de proporcionarlle ao alumnado unha formación artística de calidade e garantir a cualificación dos futuros profesionais da música, e ordénase en catro funcións básicas: formativa, orientadora, profesionalizadora e preparatoria para estudos posteriores.

A presente programación da concreción aos anteriores decretos a nivel de centro, e será o documento polo que se desenvolvan os diversos parámetros do traballo de aula dos docentes deste departamento.

1. METODOLOXÍA

Os resultados que pretendemos acadar e as competencias básicas do currículo son a referencia que nos guiará para decidir acerca dese conxunto ordenado de operacións que forman a metodoloxía.

Ao longo da historia da evolución da guitarra en xeral, ten habido distintos métodos para a aprendizaxe da súa técnica, variedade de estilos, pedagogías e escolas. Actualmente, trátase de combinar todas estas vertentes conxuntamente cun análise o máis rigoroso posible das mesmas, coa finalidade de achegarnos a esa comprensión e interpretación consciente que pretendemos. Neste proceso deberase fomentar a creatividade e tratar de acadar a maior musicalidade e desenvolvemento das competencias do alumnado dentro do ámbito musical.

É función do profesor crear actividades que permitan ao alumnado o traballo dos contidos que lle van a amosar as posibilidades expresivas que lle ofrece a guitarra.

A ensinanza do instrumento nos conservatorios é totalmente personalizada, polo que a metodoloxía ten que ser flexible e adaptarse a cada alumno, valorando así a capacidade e o proceso de aprendizaxe por enriba de resultados concretos, polo que a metodoloxía apoiarase nos seguintes principios metodolóxicos:

- A formación individual e personalizada.
- Desenvolvemento dunha metodoloxía activa e participativa.
- O traballo dos estudos e obras que permitan o desenvolvemento dos obxectivos do curso.
- A formación e desenvolvemento do espírito crítico.
- Desenvolvemento da capacidade creativa.
- Mostra da utilidade do aprendido coa participación nas audicións propostas polo departamento en cada trimestre.
- A participación e colaboración de compañeiros, familias e titores.

Metodoloxía a empregar

- Análise do traballo realizado polo alumno ao longo da semana, coa corrección e aprendizaxe das obras e estudos.
- Control de posición, afinación e realización de exercicios técnicos.
- Revisión e análise do material traballado, valorando o método de estudo.
- Traballo de diferentes tipos de memoria.
- Lectura á vista.
- Práctica de conxunto.
- Realización de audicións trimestrais obrigatorias.
- Participación en concertos.
- Asistencia a outras audicións ou concertos e realización de traballos escritos sobre as obras escoitadas e as interpretacións.
- Probas trimestrais obrigatorias de técnica e lectura.

Orientación Pedagóxica da Clase Colectiva no grao elemental

Si no grao elemental é posible a práctica de conxunto pola organización interna do conservatorio, desenvolverase aa clase colectiva, que é moi necesaria para cubrir determinados aspectos esenciais na formación do alumno. O traballo en grupo obriga ao alumno a non

atoparse ignorante do que sucede ao seu arredor e fomenta o compañerismo. Ten tamén un carácter de apoio e de estímulo para os seus participantes, pois nelas trabállanse materias coas que o alumno comprende mellor o mundo da guitarra e da música. Deste xeito séntese máis integrado no centro e, como resultado, estudia máis e mellor.

As materias a tratar alternaranse cun criterio totalmente flexible e aberto, tratando de estimular ao alumno para que posteriormente afonde e investigue os temas tratados, e poden ser as seguintes:

- Realización e potenciación do traballo sobre a técnica elemental da guitarra: articulación, pulsación, independencia dos dedos, coordinación de ambas mans, arpexos, ligados, etc.
- Lectura á vista.
- Música de Cámara.
- Outros: improvisación, adestramento auditivo, actitude á hora de tocar en público, etc.

Actividades propostas de Carácter Interdisciplinar

- Asistencia dos alumnos aos concertos organizados polo Conservatorio.
- A semana anterior a cada avaliación celebraranse as audicións obrigatorias nas que tódolos alumnos terán que participar.
- Organización de cursos ou concertos con intérpretes e profesionais recoñecidos.

Organización do tempo

Cada unha das sesións, estas estruturaránse en:

- Presentación da peza, estudo ou exercicios dos que se vai a tratar.
- Explicación práctica dos contidos concretos e da técnica adecuada para achegarmos á interpretación.
- Recapitulación das ideas principais.
- Proposta de traballos para axudar a comprender mellor o aprendido na sesión.
- Corrección dos traballos da sesión anterior e repaso e revisión de contidos anteriores.

2. ATENCIÓN Á DIVERSIDADE

A atención á diversidade constitúe un reto necesario de resposta de educación de calidade de todo centro escolar. No conservatorio recoñécese a heteroxeneidade como algo positivo e enriquecedor. O recoñecemento das diversidades existentes (capacidades, motivación, interese, estilos de aprendizaxe, ritmos, valores culturais...) constitúen o punto do que partimos para evitar que as diferenzas se convertan en desigualdades e desvantaxes entre o alumnado. A realidade educativa actual é complexa, variable e acolle a un alumnado igualmente diverso. O principio de "Atención á diversidade" enténdese dende as seguintes formulacións:

- As diferenzas individuais no proceso de aprendizaxe constitúen un aspecto da condición humana. A diversidade é, polo tanto, unha característica de tódolos alumnos e non só duns poucos.
- Tódolos alumnos necesitan axudas psicopedagóxicas ao longo da súa escolarización, ben sexan de tipo persoal ou técnico ou material, co obxecto de conseguir os fins da Educación. Polo tanto, o factor que marca as diferenzas fai referencia ao tipo e grao de axudas precisas.
- As necesidades educativas dos alumnos se presentan sempre asociadas ás condicións persoais e particulares froito dunha interacción entre o individuo e seu entorno físico-social-cultural.
- A base da atención á diversidade é a adaptación curricular

Así mesmo, as persoas que destacan ou sobresaen pola súa excepcionalidade intelectual podémolas englobar co termo "Altas Capacidades" pois é a característica máis xenérica do grupo. Estas persoas forman un grupo moi heteroxéneo. Podemos dicir que cada unha delas, en realidade coma todas, será un "caso único". As concepcións sobre a superdotación e talento foron modificándose en función dos diferentes modelos de intelixencia. Estes modelos podemos clasificalos en modelos baseados en capacidades, modelos baseados no rendemento, modelos cognitivos e modelos socioculturais.

A atención á diversidade leva implícita unha serie de medidas que son ofertadas dentro dunha estratexia común con diferentes opcións:

- O reforzo educativo é unha medida ordinaria de atención á diversidade que afecta a elementos non prescritivos do currículo, é dicir, á secuencia de contidos, ás formas e instrumentos de avaliación, á organización da aula, aos agrupamentos de alumnos e a todo aquilo incluído dentro do ámbito da metodoloxía.
- Adaptacións do material didáctico: as modificacións dun ou de máis elementos prescritivos do currículo, como son os obxectivos, os contidos e os criterios de avaliación, para atende-las necesidades educativas dun alumno o unha alumna motivadas tanto por unha determinada dificultade persoal como polas súas capacidades excepcionais.
- Partindo que a base da atención á diversidade é a adaptación curricular, propoñer actividades de traballo diferenciadas: o profesor fará unha análise dos contidos da materia e preparara actividades con distinto nivel de dificultade que permitan tratar estes mesmos contidos con esixencias distintas.
- Organizar o traballo de forma flexible e con ritmos distintos de aprendizaxe.
- Acelerar ou frear o ritmo de introdución de novos contidos adaptándose ao alumno individualmente.

No comezo do curso, despois de observar ao alumnado, o Departamento de Corda Pulsada realizará a adaptación curricular correspondente na que se terán en conta os seguintes aspectos de acordo co tipo de circunstancia concreta:

- Programa adaptado que respete os criterios mínimos esixibles fixados na programación.
- Material específico para uso de profesor e alumno na aula.
- Acomodo de horarios e aulas dispoñibles.
- Contacto e colaboración con centros e organizacións especializadas, e cos pais do alumno.

3. TEMAS TRANSVERSAIS

3.1. EDUCACIÓN EN VALORES

A aposta pola calidade do ensino leva outros valores asociados como poden ser a puntualidade, orde, limpeza, disciplina, rigorosidade no traballo, responsabilidade, sentido da colaboración e respecto polas persoas e polas cousas. Estes valores, que son a base dunha educación cívica, xiran así mesmo arredor doutros que configuran a vida en sociedade: a educación para a paz, para a igualdade dos sexos, para a saúde, etc. Estes valores están presentes de forma implícita na vida diaria na aula e a comunidade educativa debe velar porque ningún outro tipo de actitude atente contra estes principios de convivencia.

Aínda que esta educación transversal os alumnos a veñan recibindo dende sempre, nesta idade, entre os 8 e os 17 anos aproximadamente, os valores que asuman serán realmente decisivos para toda a súa vida. A importancia das actitudes e o feito de que o estudio dun instrumento musical traballa o espírito e o intelecto fan que a educación en valores sexa facilmente abordada ao ter presente as normas, ás demais persoas, o material da aula, os compañeiros e profesores. Na materia tense en conta a actitude de escoita, o respecto mutuo ás opinións, o valor do traballo, do esforzo, e da colaboración.

O desenvolvemento integral do alumno non debe estar limitado á adquisición de conceptos e coñecementos académicos vinculados exclusivamente a cada unha das súas áreas, senón que debe formar aos alumnos para integrarse na sociedade actual, sabendo responder de maneira adecuada aos problemas que esta sociedade implica. Esta formación, que non está definida en ningunha das áreas, debe estar presente na aula de forma permanente, e maniféstase a través do que coñecemos como temas transversais. A forma na que entendemos o tratamento destes temas transversais fica reflectida nos obxectivos seguintes:

- Educación para a paz: adestrar para a solución dialogada de conflitos no ámbito escolar.
- Educación moral e cívica: participar en tarefas comúns mostrando actitudes de colaboración e respecto polas opinións e propostas alleas; respectar a autonomía dos demais.
- Educación para a igualdade entre os sexos: desenvolver a autoestima e unha concepción do corpo como expresión da personalidade; analizar criticamente a realidade e corrixir prexuízos sexistas e as súas manifestacións na linguaxe, publicidade, xogos, profesións, etc.
- Educación para a saúde, (postural, auditiva): proporcionar un contexto adecuado para realizar unha valoración crítica de determinados hábitos relacionados coa saúde.
- Educación para o consumidor: crear unha conciencia de consumidor responsábel que se sitúa criticamente ante o consumismo e a publicidade.

Desde a música, moitos destes temas poden tratarse propoñendo actividades que se desenvolvan en grupo, xa que estas favorecen a comunicación dos alumnos e fomentan actitudes de convivencia.

3.2. TRATAMENTO DAS TECNOLOXÍAS DA INFORMACIÓN E DA COMUNICACIÓN (TIC'S)

Os sistemas educativos actuais establecen unha nova formulación pedagóxica na que a comunicación prodúcese non só a través da linguaxe oral e escrita, senón tamén a través

doutras novas linguaxes, como son a audiovisual e a telemática, que últimamente cobraron máis importancia pola situación de alarma sanitaria provocada pola COVID. A posibilidade de compartir información, experiencias, de participar en actividades entre centros en tempo real, de buscar información puntual acerca de calquera contido, etc, abre novas posibilidades de aprendizaxe que enriquecen a formación integral do alumnado. A educación precisa destes novos recursos que permitan que o ensino discorra polo mesmo camiño que a sociedade: a sociedade da información, da comunicación, da participación, de compartir coñecementos, experiencias co fin do enriquecemento común.

A utilización destas tecnoloxías nos centros educativos permitirá unha formación máis completa, unha renovación na pedagogía e na didáctica; poderán utilizarse tamén como medio de análise, de investigación, de manexo de aplicacións que forman parte habitual do entorno da sociedade. O profesor deberá servir de guía para axudar ao alumando a buscar, obter, procesar, comunicar información e para transformala en coñecemento, sempre cunha actitude crítica e selectiva.

Podemos facer a seguinte clasificación das TIC de utilidade para o proceso de ensino na materia:

- Medios en internet: webs de vídeos e audio como youtube, e webs de partituras como imslp.org y free-scores.org
- Programas informáticos: editores de partituras como Sibelius e Musecore, e de audio como Logic Pro e Pro Tools
- Correo electrónico para a recepción de traballos e videos.
- Programas de mensaxería instantánea para a comunicación entre profesorado e entre profesorado e alumnos.
- A web do centro para comunicarse coa comunidade escolar.

4. ACTIVIDADES CULTURAIS E DE PROMOCIÓN DAS ENSIANZAS

Este tipo de actividades poden ser realizadas no propio centro ou fora del, en colaboración con outras entidades culturais ou con outras de ámbito administrativo como poden ser os concellos, e serven como complemento á actividade pedagóxica desenvolvida na aula. É unha forma de poñer en contacto aos nosos alumnos co público e coa realidade cultural coa que se van a atopar cando rematen os seus estudos.

Tamén é importante que o alumno como músico en xeral, e como alumno de guitarra en particular, asistise a concertos de folk, jazz, música clásica e popular. Ademais, mediante os concertos sinfónicos e de agrupacións camerísticas, percibirá o timbre sonoro dos demais instrumentos que poderá aplicar sempre nas diferentes voces da música para guitarra.

Clasificación das actividades:

- Organizadas polo departamento:
 - Audicións trimestrais obrigatorias.
 - Cursos de guitarra con intérpretes de recoñecido prestixio.
 - Colaboración coa Orquestra de guitarras do centro.
 - Intercambios con alumnos de outros conservatorios ou escolas de música.
 - Concertos en colexios ou institutos.
- Organizadas polo Conservatorio:
 - Asistencia a concertos fora do Conservatorio como intérprete.
 - Asistencia a concertos fora do conservatorio como espectador.
- Organizadas por outras entidades:
 - Concertos de colaboración co Concello de Viveiro ou calquer outro concello que o solicite.
 - Concertos en colaboración con entidades culturais da bisbarra.

5. SECUENCIACIÓN DO CURSO

5.1. ► CURSO: 1º DE GRAO ELEMENTAL

5.1.1. Obxectivos

- Adoptar unha posición axeitada do corpo respecto do instrumento que posibilite e favoreza a acción do conxunto brazo-antebrazo-pulso-mans dedos esquerdos sobre o diapasón e os dedos dereitos sobre as cordas.
- Traballar a técnica de man dereita tirando.
- Coñecer escalas maiores en primeira posición.
- Iniciar á afinación por equisonos.
- Iniciar a lectura á vista.
- Interpretar un repertorio básico dunha dificultade acorde a este nivel.

5.1.2. Contidos

- Correcta posición do instrumento e do corpo.
- Desenvolvemento da habilidade de cada man e a sincronización de ambas.
- Traballo da técnica de man dereita tirando.
- Nomenclatura das cordas, dedos da man dereita e esquerda.
- Normas elementais do coidado das uñas.
- Práctica das escalas de DoM e SolM en primeira posición.
- Iniciación á afinación por equísonos.
- Estudo dun repertorio básico como mínimo de tres pezas por avaliación.
- Lectura á vista na tonalidade de DoM.
- Inicio ao desenvolvemento dos distintos tipos de memoria.
- Traballo da dinámica.

5.1.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- Interpretar as obras propostas polo profesor.
- Ler textos sinxelos á vista con fluidez y comprensión.
- Amosar unha axeitada posición do corpo con respecto ao instrumento.
- Adoptar unha posición correcta de ambas dúas mans.
- Interpretar de memoria e en público algunhas das pezas traballadas durante o curso.

Mínimos esixibles

Os mínimos esixibles consistirán en:

- Intepretar as obras estudias durante o curso, cun mínimo de nove pezas, polo menos tres de memoria.
- Ler textos sinxelos á vista con fluidez e comprensión.
- Amosar o coñecemento no diapasón en primeira posición.

- Realizar os exercicios técnicos propostos polo profesor.
- Participar nas audicións obrigatorias do 2º e 3º trimestres. En cada unha destas audicións interpretará dúas pezas, unha delas como mínimo de memoria.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Inicial:** este tipo da avaliación trata de concretar as carencias ou problemas que poida ter o alumno.
- **Continua:** este tipo da avaliación é o seguimento habitual do alumno ao longo de todo o curso, aportando a posibilidade de progresar no tempo, favorecendo así unha aprendizaxe integradora.
- **Final ou sumativa:** ao final do curso académico establécese este tipo da avaliación que nos aportará a información necesaria á hora de concretar que obxectivos e en que grao se obtiveron.

Para poder levar a bo termo os distintos tipos de avaliación establecidos no apartado anterior, o profesor dispón de distintos procedementos ou ferramentas que deberá empregar (do xeito que considere oportuno para cada caso) á hora de determinar a consecución de obxectivos por parte dun alumno.

Esta serie básica de ferramentas de avaliación serán:

- Asistencia a clase.
- Realización de probas trimestrais.
- Audicións ante o resto do alumnado e os profesores do departamento.
- Actuacións en público.
- Avaliación e cualificación final ao rematar o curso. No caso de obter unha cualificación inferior a 5, o profesor elaborará un informe no que se especificarán os obxectivos que non foron correctamente acadados, e propóranse unha serie de actividades de reforzo e mellora que permita a consecución dos obxectivos.

Criterios de cualificación

A avaliación será continua, obxectiva e personalizada, baseada na escoita e na observación directa polo profesor do proceso de aprendizaxe dos alumnos. O curso estará dividido en tres trimestres. Cada alumno recibirá trimestralmente información por escrito (en forma de cualificación) sobre a situación do proceso de aprendizaxe. A cualificación exprésase en termos numéricos utilizando a escala de un a dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións superiores a cinco, e negativas as inferiores a cinco.

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o alumno deberá alcanzar o nivel do curso antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Polo tanto compre establecer uns criterios de cualificación que permitan certificar a madurez e evolución académica do alumno, de cara á promoción ao curso seguinte.

Os criterios de cualificación serán os seguintes:

- **Repertorio:** acadar o nivel esixido na execución dun repertorio axeitado ao nivel comprenderá o **70%** da cualificación final do curso.
- **Asistencia regular e actitude:** a asistencia regular ás clases é un aspecto imprescindible

para unha avaliación e seguimento continuos do alumno por parte do profesor, co obxectivo de certificar a súa evolución académica. Implica unha boa actitude por parte do alumno á hora de abordar o estudo dun repertorio axeitado, traballo regular na casa, asistencia ás clases, concertos, audicións e calquera actividade académica complementaria programada polo Departamento. Comprenderá o **30%** restante da cualificación final do curso.

Para avaliar o grao de dominio no aprendizaxe do programa estableceranse tres niveis:

- **Lectura e dixitación:** O alumno/a domina ritmicamente a obra, utiliza unha dixitación adecuada, é capaz de unha primeira interpretación aínda que non consegue a suficiente soltura nas pasaxes mais complicados.
- **Dominio técnico:** Mediante o estudo individualizado e racional das pasaxes de maior dificultade, utilizando en caso necesario exercicios ou estudos complementarios, cos cales o alumno/a alcance un dominio dos aspectos da mecánica instrumental da obra e ser capaz dunha interpretación fluída da mesma.
- **Dominio interpretativo:** O alumno/a consegue unha interpretación musicalmente expresiva e coherente cos aspectos estilísticos (articulación, dinámica, tempo, fraseo e sonoridades apropiadas) interpretando en público e gozando da música que toca.

O alumno/a que suspendera a materia de Guitarra deberá recuperar o curso pendente coa interpretación do programa do curso en cuestión.

Criteria para a concesión de ampliación de matrícula

Para conceder a ampliación de matrícula o alumno/a debe de superar os obxectivos e contidos de todas as materias do curso no que está matriculado, ademais de considerar o profesor que pode superar os do curso seguinte. O profesor titor emitirá informe coas calificacións de cada un dos profesores que imparten a ensinanza ao alumno en cuestión.

A ampliación de matrícula debe de ser aprobada polo Consello Escolar.

5.1.4. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

A recuperación basease na realización de probas específicas así como da observación da evolución que se produce clase a clase, para así poder detectar os problemas establecendo medidas para solucionarlos. Son moi importantes as actitudes e os conceptos que se van adquirindo, como a precisión técnica, calidade sonora, comprensión formal, interpretación, etc. A recuperación realizarase ao longo de todo o curso reforzando aqueles temas nos que o alumno teña mais dificultade.

Probas extraordinarias de xuno

Para superar as probas de cada curso, o alumno deberá superar os obxectivos e contidos mínimos esixibles non acadados durante o curso establecidos na presente programación, seguindo as indicacións da proposta de actividades de recuperación presentes no informe de avaliación negativa que lle será entregado polo profesor no mes maio.

Este exame consistirá nunha proba co profesor amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

Para a cualificación desta proba farase da seguinte forma:

- Cumprimento dos criterios de avaliación propostos para este curso: **50%**
- Interpretar correctamente as pezas propostas polo profesor: **50%**

5.1.5. Recursos didácticos

- J. M. CORTÉS AIRES “Cadernos didácticos para guitarra. preparatorio”
- MARIA LINNEMANN: Pezas sinxelas.
- ANTONIO MURO: “Basic pieces” vol.1
- RUGGERO CHIESA “Método”
- F. VITIELLO: “Aujourd’hui la guitare” (Vo.l 1 e 2)
- B. CASAS MIRÓ: “Estudio Progresivo de la Guitarra”, libro 1.
- R. GAMAZO e SIERRA: “Elijo mis obras”, libro 1.
- D. AGUADO "Método de guitarra", parte primeira.
- F. CARULLI: "Studi per chitarra"
- F. SOR: Estudos Op. 60
- L BROUWER: “Estudos sinxelos” nº 1.
- M GIULIANI: “A Bolboreta” Op. 30

5.2. ► CURSO: 2º DE GRAO ELEMENTAL

5.2.1. Obxectivos

- Adoptar unha posición axeitada do corpo respecto do instrumento que posibilite e favoreza a acción do conxunto brazo-antebrazo-pulso-mans dedos esquerdos sobre o diapasón e os dedos dereitos sobre as cordas.
- Desenvolver, progresivamente, un perfeccionamento continuo da calidade sonora, dentro do nivel do curso.
- Utilizar as uñas na man dereita para procurar un son de calidade.
- Coñecer a dixitación da man esquerda e dereita.
- Interpretar un repertorio básico, integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde a este nivel.
- Coñecer escalas maiores e menores en primeira posición
- Afinar por equísonos.
- Usar a memoria como método para unha interpretación segura.
- Adquirir un hábito de estudo continuado e regular.

5.2.2. Contidos

- Perfección e desenvolvemento das funcións motoras que interveñen na execución guitarrística, e da súa adecuada coordinación.
- Desenvolvemento da habilidade de cada man e a sincronización de ambas.
- Coñecementos básicos dos recursos da guitarra.
- Principios básicos de dixitación guitarrística.
- Práctica das escalas de DoM, SolM, ReM, lam e mim en primeira posición.
- Afinación por equísonos.
- Estudo dun repertorio básico como mínimo de tres pezas por avaliación.
- Lectura á vista na tonalidade de DoM e lam natural.
- Inicio ao desenvolvemento dos distintos tipos de memoria.
- Traballo da dinámica.
- Partes da guitarra.
- Adquisición de hábitos de estudo correctos.

5.2.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- Interpretar as obras propostas polo profesor.
- Ler textos sinxelos á vista con fluidez y comprensión.
- Reproducir unha axeitada posición corporal con respecto ao instrumento á hora de tocar, sentándose correctamente, mantendo as costas erguidas e establecendo os puntos de apoio do corpo co instrumento.
- Adoptar unha posición correcta de ambas as mans.
- Interpretar de memoria e en público algunhas das pezas traballadas durante o curso.

Mínimos esixibles

Os mínimos esixibles consistirán en:

- Intepretar as obras estudiaadas durante o curso, cun mínimo de nove pezas, polo menos tres de memoria.
- Ler textos sinxelos á vista con fluidez e comprensión.
- Amosar un coñecemento no diapasón en primeira posición.
- Realizar os exercicios técnicos propostos polo profesor.
- Participar nas audicións obrigatorias. En cada unha destas audicións interpretará dúas pezas, unha delas como mínimo de memoria.

Nota: Para o control da calidade do son, dinámicas, fraseo, etc, é fundamental o emprego de uñas da man dereita. O uso das uñas na man dereita será requisito imprescindible para tódolos alumnos maiores de trece anos.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Inicial:** este tipo da avaliación trata de concretar as carencias ou problemas que poida ter o alumno.
- **Continua:** este tipo da avaliación é o seguimento habitual do alumno ao longo de todo o curso, aportando a posibilidade de progresar no tempo, favorecendo así unha aprendizaxe integradora.
- **Final ou sumativa:** ao final do curso académico establécese este tipo da avaliación que nos aportará a información necesaria á hora de concretar que obxectivos e en que grao se obtiveron.

Para poder levar a bo termo os distintos tipos de avaliación establecidos no apartado anterior, o profesor dispón de distintos procedementos ou ferramentas que deberá empregar (do xeito que considere oportuno para cada caso) á hora de determinar a consecución de obxectivos por parte dun alumno.

Esta serie básica de ferramentas de avaliación serán:

- Asistencia a clase.
- Realización de probas trimestrais.
- Audicións ante o resto do alumnado e os profesores do departamento.
- Actuacións en público.
- Avaliación e cualificación final ao rematar o curso. No caso de obter unha cualificación inferior a 5, o profesor elaborará un informe no que se especificarán os obxectivos que non foron correctamente acadados, e propóranse unha serie de actividades de reforzo e mellora que permita a consecución dos obxectivos.

Criterios de cualificación

A avaliación será continua, obxectiva e personalizada, baseada na escoita e na observación directa polo profesor do proceso de aprendizaxe dos alumnos. O curso estará dividido en tres trimestres. Cada alumno recibirá trimestralmente información por escrito (en forma de cualificación) sobre a situación do proceso de aprendizaxe. A cualificación exprésase en termos numéricos utilizando a escala de un a dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións superiores a cinco, e negativas as inferiores a cinco.

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o alumno deberá alcanzar o nivel do curso antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Polo tanto compre establecer uns criterios de cualificación que permitan certificar a madurez e evolución académica do alumno, de cara á promoción ao curso seguinte.

Os criterios de cualificación serán os seguintes:

- **Repertorio:** acadar o nivel esixido na execución dun repertorio axeitado ao nivel comprenderá o **70%** da cualificación final do curso.
- **Asistencia regular e actitude:** a asistencia regular ás clases é un aspecto imprescindible para unha avaliación e seguimento continuos do alumno por parte do profesor, co obxectivo de certificar a súa evolución académica. Implica unha boa actitude por parte do alumno á hora de abordar o estudo dun repertorio axeitado, traballo regular na casa, asistencia ás clases, concertos, audicións e calquera actividade académica complementaria programada polo Departamento. Comprenderá o **30%** restante da cualificación final do curso.

Para avaliar o grao de dominio no aprendizaxe do programa estableceranse tres niveis:

- **Lectura e dixitación:** O alumno/a domina ritmicamente a obra, utiliza unha dixitación adecuada, é capaz de unha primeira interpretación aínda que non consegue a suficiente soltura nas pasaxes mais complicados.
- **Dominio técnico:** Mediante o estudo individualizado e racional das pasaxes de maior dificultade, utilizando en caso necesario exercicios ou estudos complementarios, cos cales o alumno/a alcance un dominio dos aspectos da mecánica instrumental da obra e ser capaz dunha interpretación fluída da mesma.
- **Dominio interpretativo:** O alumno/a consegue unha interpretación musicalmente expresiva e coherente cos aspectos estilísticos (articulación, dinámica, tempo, fraseo e sonoridades apropiadas) interpretando en público e gozando da música que toca.

O alumno/a que suspendera a materia de Guitarra deberá recuperar o curso pendente coa interpretación do programa do curso en cuestión.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Para conceder a ampliación de matrícula o alumno/a debe de superar os obxectivos e contidos de todas as materias do curso no que está matriculado, ademais de considerar o profesor que pode superar os do curso seguinte. O profesor titor emitirá informe coas calificacións de cada un dos profesores que imparten a ensinanza ao alumno en cuestión.

A ampliación de matrícula debe de ser aprobada polo Consello Escolar.

5.2.4. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

A recuperación basease na realización de probas específicas así como da observación da evolución que se produce clase a clase, para así poder detectar os problemas establecendo medidas para solucionarlos. Son moi importantes as actitudes e os conceptos que se van adquirindo, como a precisión técnica, calidade sonora, comprensión formal, interpretación,

etc. A recuperación realizarase ao longo de todo o curso reforzando aqueles temas nos que o alumno teña mais dificultade.

Probas extraordinarias de xuño

Para superar as probas de cada curso, o alumno deberá superar os obxectivos e contidos mínimos esixibles non acadados durante o curso establecidos na presente programación, seguindo as indicacións da proposta de actividades de recuperación presentes no informe de avaliación negativa que lle será entregado polo profesor no mes maio.

Este exame consistirá nunha proba co profesor amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

Para a cualificación desta proba farase da seguinte forma:

- Cumprimento dos criterios de avaliación propostos para este curso: **50%**
- Interpretar correctamente as pezas propostas polo profesor: **50%**

5.2.5. Recursos didácticos

- F. CARULLI: "Studi per Chitarra", "Allegretto, Op. 333", "Andante, Op. 21", "Vals, Op. 21".
- F. SOR: "12 Estudos" Op. 60.
- LEO BROUWER: Estudos sinxelos, 1ª serie.
- D. AGUADO "MÉTODO DE GUITARRA" 1ª parte nº 1 ao 3 (Ou.M.E.).
- BRYAN LESTER: "Cadernos de exercicios", "Essential Guitar Skills: Tremolo, Arpeggio, Scales e Barre".
- M GIULIANI: "A Bolboreta" Op. 30, "Le Papillon, Op.30", nº1.
- R. GAMAZO e SIERRA: "Elijo mis obras", libros 1 e 2.
- B. CASAS MIRÓ: "Estudio progresivo de la guitarra", libro 2.
- LUISA SANZ: "La guitarra paso a paso, Vol. 1"
- "MODERN TIMES, Vol. 1" (Recompilación): J. ZENAMON: "Preludio", "Escalando", "Paisaje".
- MARIA LINNEMANN: "Stony Creek Blues", "Country Dance".
- M. VANDERMAESBRUGGE: "Tres Pequenas Pezas".
- ADRIAN LeRoy: "Branle de Poictou".
- J. B. BESARD: "Branle Gay".

5.3. ► CURSO: 3º DE GRAO ELEMENTAL

5.3.1. Obxectivos

- Adoptar unha posición axeitada do corpo respecto do instrumento que posibilite e favoreza a acción do conxunto brazo-antebrazo-pulso-mans dedos esquerdos sobre o diapasón e os dedos dereitos sobre as cordas.
- Coñecer as características e posibilidades sonoras do instrumento para conseguir un perfeccionamento continuo da calidade sonora e saber empregalo, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- Desenvolver, progresivamente, un perfeccionamento continuo da calidade sonora, dentro do nivel do curso.
- Utilizar as uñas na man dereita para procurar un son de calidade.
- Coñecer a dixitación da man esquerda e dereita
- Interpretar un repertorio básico, integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde a este nivel.
- Coñecer escalas maiores e menores en primeira posición e a escala cromática.
- Iniciar a técnica de ligados.

5.3.2. Contidos

- Perfección e desenvolvemento das funcións motoras que interveñen na execución guitarrística, e da súa adecuada coordinación.
- Desenvolvemento da habilidade de cada man e a sincronización de ambas.
- Principios básicos de dixitación guitarrística.
- Iniciación as cellas.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como factor fundamental para a obtención da calidade sonora.
- Práctica das escalas de DoM, SolM, ReM, FaM, lam, mim e rem en primeira posición.
- Práctica da escala cromática en primeira posición.
- Práctica de ligados ascendentes e descendentes na primeira corda.
- Iniciación aos arpexios.
- Estudo dun repertorio básico como mínimo de tres pezas por avaliación.
- Lectura á vista na tonalidade de DoM, SolM e lam armónico e mim natural.
- Entrenamento permanente e progresivo da memoria.
- Traballo da dinámica e da agóxica (ritardando e acelerando)
- Adquisición de hábitos de estudo correctos.

5.3.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- Interpretar as obras propostas polo profesor.
- Ler textos sinxelos á vista con fluidez y comprensión.
- Reproducir unha axeitada posición corporal con respecto ao instrumento á hora de tocar, sentándose correctamente, mantendo as costas erguidas e establecendo os puntos de apoio do corpo co instrumento.

- Adoptar unha posición correcta de ambas as mans.
- Interpretar de memoria e en público algunhas das pezas traballadas durante o curso.

Mínimos esixibles

Os mínimos esixibles serán os seguintes:

- Interpretar polo menos nove pezas, tres delas de memoria, propostas polo profesor segundo as necesidades de cada alumno entre as do repertorio orientativo empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Amosar un control progresivo do son a través do uso e coidado elemental das uñas.
- Realizar os exercicios de técnica propostos durante o curso.
- Ler á vista de textos con fluidez e comprensión en DoM, SolM e lam armónico e mim natural.
- Participar nas audicións trimestrais obrigatorias. En cada unha destas audicións interpretarán dúas pezas do trimestre en curso, unha delas como mínimo de memoria, con seguridade e control da situación.

Nota: Para o control da calidade do son, dinámicas, fraseo, etc, é fundamental o emprego de uñas da man dereita. O uso das uñas na man dereita será requisito imprescindible para tódolos alumnos (independentemente da idade).

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Inicial:** este tipo da avaliación trata de concretar as carencias ou problemas que poida ter o alumno.
- **Continua:** este tipo da avaliación é o seguimento habitual do alumno ao longo de todo o curso, aportando a posibilidade de progresar no tempo, favorecendo así unha aprendizaxe integradora.
- **Final ou sumativa:** ao final do curso académico establécese este tipo da avaliación que nos aportará a información necesaria á hora de concretar que obxectivos e en que grao se obtiveron.

Para poder levar a bo termo os distintos tipos de avaliación establecidos no apartado anterior, o profesor dispón de distintos procedementos ou ferramentas que deberá empregar (do xeito que considere oportuno para cada caso) á hora de determinar a consecución de obxectivos por parte dun alumno.

Esta serie básica de ferramentas de avaliación serán:

- Asistencia a clase.
- Realización de probas trimestrais.
- Audicións ante o resto do alumnado e os profesores do departamento.
- Actuacións en público.
- Avaliación e cualificación final ao rematar o curso. No caso de obter unha cualificación inferior a 5, o profesor elaborará un informe no que se especificarán os obxectivos que non foron correctamente acadados, e proporanse unha serie de actividades de reforzo e mellora que permita a consecución dos obxectivos.

Criterios de cualificación

A avaliación será continua, obxectiva e personalizada, baseada na escoita e na observación directa polo profesor do proceso de aprendizaxe dos alumnos. O curso estará dividido en tres trimestres. Cada alumno recibirá trimestralmente información por escrito (en forma de cualificación) sobre a situación do proceso de aprendizaxe. A cualificación exprésase en termos numéricos utilizando a escala de un a dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións superiores a cinco, e negativas as inferiores a cinco.

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o alumno deberá alcanzar o nivel do curso antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Polo tanto compre establecer uns criterios de cualificación que permitan certificar a madurez e evolución académica do alumno, de cara á promoción ao curso seguinte.

Os criterios de cualificación serán os seguintes:

- **Repertorio:** acadar o nivel esixido na execución dun repertorio axeitado ao nivel comprenderá o 70% da cualificación final do curso.
- **Asistencia regular e actitude:** a asistencia regular ás clases é un aspecto imprescindible para unha avaliación e seguimento continuos do alumno por parte do profesor, co obxectivo de certificar a súa evolución académica. Implica unha boa actitude por parte do alumno á hora de abordar o estudo dun repertorio axeitado, traballo regular na casa, asistencia ás clases, concertos, audicións e calquera actividade académica complementaria programada polo Departamento. Comprenderá o 30% restante da cualificación final do curso.

Para avaliar o grao de dominio no aprendizaxe do programa estableceranse tres niveis:

- **Lectura e dixitación:** O alumno/a domina ritmicamente a obra, utiliza unha dixitación adecuada, é capaz de unha primeira interpretación aínda que non consegue a suficiente soltura nas pasaxes mais complicados.
- **Dominio técnico:** Mediante o estudo individualizado e racional das pasaxes de maior dificultade, utilizando en caso necesario exercicios ou estudos complementarios, cos cales o alumno/a alcance un dominio dos aspectos da mecánica instrumental da obra e ser capaz dunha interpretación fluída da mesma.
- **Dominio interpretativo:** O alumno/a consegue unha interpretación musicalmente expresiva e coherente cos aspectos estilísticos (articulación, dinámica, tempo, fraseo e sonoridades apropiadas) interpretando en público e gozando da música que toca.

O alumno/a que suspendera a materia de Guitarra deberá recuperar o curso pendente coa interpretación do programa do curso en cuestión.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Para conceder a ampliación de matrícula o alumno/a debe de superar os obxectivos e contidos de todas as materias do curso no que está matriculado, ademais de considerar o profesor que pode superar os do curso seguinte. O profesor titor emitirá informe coas cualificacións de cada un dos profesores que imparten a ensinanza ao alumno en cuestión.

A ampliación de matrícula debe de ser aprobada polo Consello Escolar.

5.3.4. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

A recuperación basease na realización de probas específicas así como da observación da evolución que se produce clase a clase, para así poder detectar os problemas establecendo medidas para solucionarlos. Son moi importantes as actitudes e os conceptos que se van adquirindo, como a precisión técnica, calidade sonora, comprensión formal, interpretación, etc. A recuperación realizarase ao longo de todo o curso reforzando aqueles temas nos que o alumno teña mais dificultade.

Probas extraordinarias de xuño

Para superar as probas de cada curso, o alumno deberá superar os obxectivos e contidos mínimos esixibles non acadados durante o curso establecidos na presente programación, seguindo as indicacións da proposta de actividades de recuperación presentes no informe de avaliación negativa que lle será entregado polo profesor no mes maio.

Este exame consistirá nunha proba co profesor amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

Para a cualificación desta proba farase da seguinte forma:

- Cumprimento dos criterios de avaliación propostos para este curso: **50%**
- Interpretar correctamente as pezas propostas polo profesor: **50%**

5.3.5. Recursos didácticos

- BRYAN LESTER: "Cadernos de exercicios", "Essential Guitar Skills: Tremolo, Arpeggio, Scales e Barre".
- F. SOR - Estudos Op.60.
- L BROUWER - *Estudos sinxelos*, 1ª serie, do 2 ao 5.
- F. CARULLI: "Studi per Chitarra".
- ROWLEY: "Preludios e fugas miniatura".
- S. DODGSON - H. QUINE: "Doce estudos preparatorios".
- M. CARCASSI: "25 Estudos melódicos progresivos" op. 60, "Seis caprichos" Op. 60, "Minuetto en Do M".
- M. LINNEMANN: "Rodeo", "Ragtime".
- J. DOWLAND: "Orlando Sleepeth".
- ANÓNIMO: "English Dance".
- D. AGUADO: "Método de Guitarra", 1ª parte, leccións nº 4, 6, 7, 8, 9, 10 e 12.
- "MODERN TIMES" (Recompilación) "Arpège" e "Chanson du marin disparu" de F. KLEYNJANS.
- B. CASAS MIRÓ: "Estudio progresivo de la guitarra", libro 3.
- R. GAMAZO e SIERRA: "Elijo mis obras", libro 2.
- A. TANSMAN: "Chant à bercer", "Exercice", "Echo", "Mélodie d'Autrefois", "Air Oublié".

5.4. ► CURSO: 4º DE GRAO ELEMENTAL

5.4.1. Obxectivos

- Dominar no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas do instrumento, así como alcanzar e demostrar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- Adoptar unha posición axeitada do corpo respecto do instrumento que posibilite e favoreza a acción do conxunto brazo-antebrazo-pulso-mans dedos esquerdos sobre o diapasón e os dedos dereitos sobre as cordas.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das distintas épocas e estilos dunha dificultade axeitada a este nivel.
- Coñecer as características e posibilidades sonoras do instrumento para conseguir un perfeccionamento continuo da calidade sonora e saber empregalo, dentro das esixencias do nivel, tanto na interpretación individual como na de conxunto.
- Interpretar un repertorio básico, integrado por obras de diferentes épocas e estilos, dunha dificultade acorde a este nivel.
- Coñecer as notas do diapasón ata o sétimo traste.
- Coñecer escalas maiores e menores en diferentes posicións.
- Coñecer a escala cromática e a pentatónica.
- Continuar coa técnica de ligados.
- Iniciar a técnica de man dereita apoiando.

5.4.2. Contidos

- Perfección e desenvolvemento das funcións motoras que interveñen na execución guitarrística, e da súa adecuada coordinación.
- Desenvolvemento da habilidade de cada man e a sincronización de ambas.
- Principios básicos de dixitación guitarrística.
- Desenvolvemento da sensibilidade auditiva como factor fundamental para a obtención da calidade sonora.
- Hixiene e coidado das uñas
- Emprego das posibilidades tímbricas do instrumento.
- Armónicos naturais.
- Práctica das escalas de DoM, SolM, ReM, FaM, LaM, SibM, lam, mim, sim, rem e solm en primeira posición.
- Notas de adorno.
- Práctica da escala de DoM de unha octava en quinta posición.
- Coñecemento da escala pentatónica en quinta posición.
- Práctica da escala cromática en todo o mástil sen noción das notas.
- Coñecemento de ligados ascendentes e descendentes por todas as cordas.
- Estudo dun repertorio básico como mínimo de tres pezas por avaliación.
- Lectura á vista en tonalidades ata dúas alteracións.
- Entrenamento permanente e progresivo da memoria.
- Traballo da dinámica e da agóxica (ritardando e acelerando)
- Adquisición de hábitos de estudo correctos.

- Práctica de conxunto.
- Iniciación ás graffias contemporáneas.

5.4.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- Interpretar obras de distintas épocas e estilos.
- Interpretar de memoria obras do repertorio solista.
- Presentar en público un programa adecuado ao seu nivel, amosando capacidade comunicativa e calidade artística.
- Demostrar un control progresivo do instrumento, do son e dos distintos aspectos técnicos a través dos exercicios de técnica propostos.
- Ler textos á vista con fluidez y comprensión.
- Amosar nos estudos e obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Describir con posterioridade a unha audición os trazos característicos das obras escoitadas.
- Interpretar obras en grupo.

Mínimos esixibles

Os mínimos esixibles serán os seguintes:

- Interpretar polo menos nove pezas, tres delas de memoria, propostas polo profesor segundo as necesidades de cada alumno entre as do repertorio orientativo empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Realizar os exercicios de técnica propostos durante o curso.
- Ler á vista textos con fluidez e comprensión, de dificultade de acordo ao nivel.
- Interpretar en público, como solista e de memoria, de obras representativas do seu nivel.
- Participar nas audicións trimestrais obrigatorias. En cada unha destas audicións interpretarán dúas pezas do trimestre en curso, unha delas como mínimo de memoria, con seguridade e control da situación.

Nota: Para o control da calidade do son, dinámicas, fraseo, etc, é fundamental o emprego de uñas da man dereita. O uso das uñas na man dereita será requisito imprescindible para tódolos alumnos (independentemente da idade).

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Inicial:** este tipo da avaliación trata de concretar as carencias ou problemas que poida ter o alumno.
- **Continua:** este tipo da avaliación é o seguimento habitual do alumno ao longo de todo o curso, aportando a posibilidade de progresar no tempo, favorecendo así unha aprendizaxe integradora.
- **Final ou sumativa:** ao final do curso académico establécese este tipo da avaliación que nos aportará a información necesaria á hora de concretar que obxectivos e en que grao se obtiveron.

Para poder levar a bo termo os distintos tipos de avaliación establecidos no apartado anterior, o profesor dispón de distintos procedementos ou ferramentas que deberá empregar (do xeito

que considere oportuno para cada caso) á hora de determinar a consecución de obxectivos por parte dun alumno.

Esta serie básica de ferramentas de avaliación serán:

- Asistencia a clase.
- Realización de probas trimestrais.
- Audicións ante o resto do alumnado e os profesores do departamento.
- Actuacións en público.
- Avaliación e cualificación final ao rematar o curso. No caso de obter unha cualificación inferior a 5, o profesor elaborará un informe no que se especificarán os obxectivos que non foron correctamente acadados, e proporanse unha serie de actividades de reforzo e mellora que permita a consecución dos obxectivos.

Criterios de cualificación

A avaliación será continua, obxectiva e personalizada, baseada na escoita e na observación directa polo profesor do proceso de aprendizaxe dos alumnos. O curso estará dividido en tres trimestres. Cada alumno recibirá trimestralmente información por escrito (en forma de cualificación) sobre a situación do proceso de aprendizaxe. A cualificación exprésase en termos numéricos utilizando a escala de un a dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións superiores a cinco, e negativas as inferiores a cinco.

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o alumno deberá alcanzar o nivel do curso antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Polo tanto compre establecer uns criterios de cualificación que permitan certificar a madurez e evolución académica do alumno, de cara á promoción ao curso seguinte.

Os criterios de cualificación serán os seguintes:

- **Repertorio:** acadar o nivel esixido na execución dun repertorio axeitado ao nivel comprenderá o **70%** da cualificación final do curso.
- **Asistencia regular e actitude:** a asistencia regular ás clases é un aspecto imprescindible para unha avaliación e seguimento continuos do alumno por parte do profesor, co obxectivo de certificar a súa evolución académica. Implica unha boa actitude por parte do alumno á hora de abordar o estudo dun repertorio axeitado, traballo regular na casa, asistencia ás clases, concertos, audicións e calquera actividade académica complementaria programada polo Departamento. Comprenderá o **30%** restante da cualificación final do curso.

Para avaliar o grao de dominio no aprendizaxe do programa estableceranse tres niveis:

- **Lectura e dixitación:** O alumno/a domina ritmicamente a obra, utiliza unha dixitación adecuada, é capaz de unha primeira interpretación aínda que non consegue a suficiente soltura nas pasaxes mais complicados.
- **Dominio técnico:** Mediante o estudo individualizado e racional das pasaxes de maior dificultade, utilizando en caso necesario exercicios ou estudos complementarios, cos cales o alumno/a alcance un dominio dos aspectos da mecánica instrumental da obra e ser capaz dunha interpretación fluída da mesma.
- **Dominio interpretativo:** O alumno/a consegue unha interpretación musicalmente expresiva e coherente cos aspectos estilísticos (articulación, dinámica, tempo, fraseo e

sonoridades apropiadas) interpretando en público e gozando da música que toca.

O alumno/a que suspendera a materia de Guitarra deberá recuperar o curso pendente coa interpretación do programa do curso en cuestión.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Non é posible a ampliación de matrícula pois este curso correspóndese co fin de grao elemental.

5.4.4. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

A recuperación basease na realización de probas específicas así como da observación da evolución que se produce clase a clase, para así poder detectar os problemas establecendo medidas para solucionarlos. Son moi importantes as actitudes e os conceptos que se van adquirindo, como a precisión técnica, calidade sonora, comprensión formal, interpretación, etc. A recuperación realizarase ao longo de todo o curso reforzando aqueles temas nos que o alumno teña mais dificultade.

Probas extraordinarias de xuño

Para superar as probas de cada curso, o alumno deberá superar os obxectivos e contidos mínimos esixibles non acadados durante o curso establecidos na presente programación, seguindo as indicacións da proposta de actividades de recuperación presentes no informe de avaliación negativa que lle será entregado polo profesor no mes maio.

Este exame consistirá nunha proba co profesor amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

Para a cualificación desta proba farase da seguinte forma:

- Cumprimento dos criterios de avaliación propostos para este curso: **50%**
- Interpretar correctamente as pezas propostas polo profesor: **50%**

5.4.5. Recursos didácticos

Apartado 1º: ESTUDIOS

- B. LESTER: "Cadernos de exercicios".
- F. SOR: "Estudios op.60", nº 16 "Allegretto", "30 estudios seleccionados", nº 1, 2, 4, 5, 6, 8 e 9.
- L. BROUWER: Estudios sinxelos, 2ª e 3ª Series, Estudio nº 6.
- F. CARULLI: Studi per" chitarra nº 29 e 30 (Subini-Zerboni)
- ROWLEY: "Preludios e fugas miniatura".
- S. DODGSON-H. QUINE: "Doce estudios preparatorios"
- M. CARCASSI: "25 Estudios melódicos progresivos" Op. 60, Estudios do 1 ao 8. "Seis caprichos" Op. 26, "Movemento de Valsa".
- N. COSTE: Estudios Op. 38.
- M. GIULIANI: "24 estudios Op. 48" (do 1 ó 6)

- R. SMITH BRINDLE: “Guitarcosmos 1”, “Tenths with suspensions”
- F. SOR: “30 estudos seleccionados”, nº 1, 2, 4, 5, 6, 8 e 9.
- B. CASAS MIRÓ: “Estudio Progresivo de la Guitarra” Libro 4.
- F. SOR: “30 estudos seleccionados”, nº 1, 2, 4, 5, 6, 8 e 9.
- J. SAGRERAS: “Las segundas lecciones”, nº 1, 2, 6 e 7.

Apartado 2º: OBRAS

▶ RENACEMENTO-BARROCO

- J. S. BACH: Minueto en Sol M (do libro de Anna Magdalena Bach)
- GASPAR SANZ: “Españoletas”
- ANÓNIMO: “Wilson Wilde”
- DIEGO PISADOR: “Pavana muy llana para tañer”
- J. DOWLAND: “Catro Pezas Fáciles”
- F. MILANO: “Pescatore che vai cantando”
- ANÓNIMO: “The Parlement”.
- ADRIAN LeRoy: “Branle de Bourgogne”
- FRANCIS CUTTING: “Toy”.

▶ CLÁSICO-ROMÁNICO

- F. SOR: “Minuetos”, “Andantinos”, etc.
- ANÓNIMO: “Mi Favorita”
- F. TÁRREGA: “Bágoa”, “Pavana”
- M. GIULIANI: “Le Papillon”
- A. MEISSONNIER: “Siciliana”
- F. MOLINO: “Rondó”

▶ CONTEMPORÁNEO

- M. M. PONCE: Preludio Nº 6
- J. ABSIL: “Preludio”, “Barcarola”
- F. POULENC: “Sarabande”
- ERNESTO CORDERO: “Estudio a la Cubana”, “Estudio Fugaz” (de “Modern Times”)
- NORBERT LECLERQ: de “Six Colours”: “Orange”, “Outremer”, “Turquoise”.
- O. HUNT: “Autumn” (de “Modern Times”)
- NIKITA KOSHKIN: “Obéron”, “Tristan”.
- J. ZENAMON: “Recuerdo” (de “Modern Times”)

5.5. ► CURSO: 1º DE GRAO PROFESIONAL

5.5.1. Obxectivos

- Dominar no seu conxunto a técnica e as posibilidades sonoras e expresivas do instrumento, así como alcanzar e demostrar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente a calidade sonora.
- Iniciar o coñecemento das diversas convencións interpretativas nos distintos períodos da literatura para guitarra.
- Utilizar a dicitación como elemento fundamental na interpretación.
- Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes nos distintos períodos da historia da música para guitarra.
- Utilizar a memoria como elemento indispensable da interpretación.
- Desenvolver a capacidade da lectura á vista.
- Usar a memoria como método de aprendizaxe.
- Coñecer arpexios sobre acordes maiores de dúas octavas.
- Prácticas escalas maiores e menores de dúas octavas.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das distintas épocas e estilos dunha dificultade axeitada a este nivel.
- Valorar a interpretación en público como un feito natural das ensinanzas de música para actuar en público con seguridade, amosando ao menos unha vez ao trimestre o resultado do seu traballo.

5.5.2. Contidos

- Desenvolvemento da distancia entre os dedos da man esquerda.
- Iniciación á técnica de man dereita apoiando.
- Iniciación da afinación por armónicos.
- Emprego das posibilidades tímbricas da guitarra.
- Iniciación á interpretación das notas de adorno no período barroco.
- Coñecemento da escala de DoM de dúas octavas en diferentes posicións.
- Práctica de escalas de dúas octavas con cambio de posición.
- Práctica da escala pentatónica nas súas dúas primeiras posicións.
- Lectura á vista na escala de DoM en quinta posición utilizando na man dereita os dedos i,m e m,a.
- Práctica dos arpexios sobre os acordes de ReM, LaM, MiM, rem, lam e mim.
- Acorde arpexiado de tres e catro notas.
- Desenvolvemento dunha escoita crítica de grandes intérpretes da guitarra.
- Dicitación de pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de terceiro de grao elemental
- Traballo das voces nunha obra contrapuntística.

5.5.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- Utilizar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución instrumental.
- Amosar unha boa posición do corpo e os brazos sobre a guitarra.
- Ler textos á vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Interpretar obras de diferentes épocas e estilos.
- Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Dixitar pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de terceiro de grao elemental.
- Practicar escalas de dúas octavas.
- Dearrollar unha escoita crítica de grandes intérpretes.

Mínimos esixibles

Para superar o curso o alumnado terá que:

- Interpretar polo menos nove pezas, tres delas de memoria, propostas polo profesor entre as do repertorio orientativo empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Realizar os exercicios de técnica propostos durante o curso.
- Ler á vista textos con fluidez e comprensión, de dificultade de acordo ao nivel.
- Interpretar en público, como solista e de memoria, de obras representativas do seu nivel.
- Participar nas audicións trimestrais obrigatorias. En cada unha destas audicións interpretarán dúas pezas do trimestre en curso, unha delas como mínimo de memoria, con seguridade e control da situación.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Inicial:** este tipo da avaliación trata de concretar as carencias ou problemas que poida ter o alumno.
- **Continua:** este tipo da avaliación é o seguimento habitual do alumno ao longo de todo o curso, aportando a posibilidade de progresar no tempo, favorecendo así unha aprendizaxe integradora.
- **Final ou sumativa:** ao final do curso académico establécese este tipo da avaliación que nos aportará a información necesaria á hora de concretar que obxectivos e en que grao se obtiveron.

Para poder levar a bo termo os distintos tipos de avaliación establecidos no apartado anterior, o profesor dispón de distintos procedementos ou ferramentas que deberá empregar (do xeito que considere oportuno para cada caso) á hora de determinar a consecución de obxectivos por parte dun alumno.

Esta serie básica de ferramentas de avaliación serán:

- Asistencia a clase.
- Realización de probas trimestrais.
- Audicións ante o resto do alumnado e os profesores do departamento.
- Actuacións en público.

- **Avaliación e cualificación final** ao rematar o curso. No caso de obter unha cualificación inferior a 5, o profesor elaborará un informe no que se especificarán os obxectivos que non foron correctamente acadados, e propóranse unha serie de actividades de reforzo e mellora que permita a consecución dos obxectivos.

Criterios de cualificación

A avaliación será continua, obxectiva e personalizada, baseada na escoita e na observación directa polo profesor do proceso de aprendizaxe dos alumnos. O curso estará dividido en tres trimestres. Cada alumno recibirá trimestralmente información por escrito (en forma de cualificación) sobre a situación do proceso de aprendizaxe. A cualificación exprésase en termos numéricos utilizando a escala de un a dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións superiores a cinco, e negativas as inferiores a cinco.

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o alumno deberá alcanzar o nivel do curso antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Polo tanto compre establecer uns criterios de cualificación que permitan certificar a madurez e evolución académica do alumno, de cara á promoción ao curso seguinte.

Os criterios de cualificación serán os seguintes:

- **Repertorio:** acadar o nivel esixido na execución dun repertorio axeitado ao nivel comprenderá o **70%** da cualificación final do curso.
- **Asistencia regular e actitude:** a asistencia regular ás clases é un aspecto imprescindible para unha avaliación e seguimento continuos do alumno por parte do profesor, co obxectivo de certificar a súa evolución académica. Implica unha boa actitude por parte do alumno á hora de abordar o estudo dun repertorio axeitado, traballo regular na casa, asistencia ás clases, concertos, audicións e calquera actividade académica complementaria programada polo Departamento. Comprenderá o **30%** restante da cualificación final do curso.

Para avaliar o grao de dominio no aprendizaxe do programa estableceranse tres niveis:

- **Lectura e dixitación:** O alumno/a domina ritmicamente a obra, utiliza unha dixitación adecuada, é capaz de unha primeira interpretación aínda que non consegue a suficiente soltura nas pasaxes mais complicados.
- **Dominio técnico:** Mediante o estudo individualizado e racional das pasaxes de maior dificultade, utilizando en caso necesario exercicios ou estudos complementarios, cos cales o alumno/a alcance un dominio dos aspectos da mecánica instrumental da obra e ser capaz dunha interpretación fluída da mesma.
- **Dominio interpretativo:** O alumno/a consegue unha interpretación musicalmente expresiva e coherente cos aspectos estilísticos (articulación, dinámica, tempo, fraseo e sonoridades apropiadas) interpretando en público e gozando da música que toca.

O alumno/a que suspendera a materia de Guitarra deberá recuperar o curso pendente coa interpretación do programa do curso en cuestión.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Para conceder a ampliación de matrícula o alumno/a debe de superar os obxectivos e contidos de todas as materias do curso no que está matriculado, ademais de considerar o

profesor que pode superar os do curso seguinte. O profesor titor emitirá informe coas calificacións de cada un dos profesores que imparten a ensinanza ao alumno en cuestión. A ampliación de matrícula debe de ser aprobada polo Consello Escolar.

5.5.4. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

A recuperación basease na realización de probas específicas así como da observación da evolución que se produce clase a clase, para así poder detectar os problemas establecendo medidas para solucionarlos. Son moi importantes as actitudes e os conceptos que se van adquirindo, como a precisión técnica, calidade sonora, comprensión formal, interpretación, etc. A recuperación realizarase ao longo de todo o curso reforzando aqueles temas nos que o alumno teña mais dificultade.

Probas extraordinarias de xuño

Para superar as probas de cada curso, o alumno deberá superar os obxectivos e contidos mínimos esixibles non acadados durante o curso establecidos na presente programación, seguindo as indicacións da proposta de actividades de recuperación presentes no informe de avaliación negativa que lle será entregado polo profesor no mes maio.

Este exame consistirá nunha proba co profesor amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

Para a cualificación desta proba farase da seguinte forma:

- Cumprimento dos criterios de avaliación propostos para este curso: **50%**
- Interpretar correctamente as pezas propostas polo profesor: **50%**

5.5.5. Recursos didácticos

Apartado 1º: ESTUDOS

- F. SOR: "30 estudos seleccionados", nº 10, 11 e 12.
- N. COSTE: "Estudos" OP. 38, nº 1, 2 e 5.
- D. AGUADO: "Método de Guitarra", Segunda parte, leccións 1, 5 e 6.
- M. CARCASSI: "25 Estudos Melódico-progresivos, Op. 60", nº 3, 5, 6, 11 e 14.
- M. GIULIANI: "24 Estudos Op. 48", nº 6, 7 e 8.
- R. SMITH BRINDLE: "Guitarcosmos II", "Arpeggio Study"
- B. LESTER: Cadernos de exercicios
- L. BROUWER: "Estudos sinxelos" 3ª e 4ª series. Estudio nº 12.
- M. CASTELNUOVO-TEDESCO: "Appunti" op. 210 vol. 1 nº 7 e 11.

Apartado 2º: OBRAS

► RENACEMENTO-BARROCO

- L. MILÁN: "Pavana nº 1", Fantasías.
- A. MUDARRA: Fantasías.

- BRESCIANELLO: Partitas.
- S. MURCIA: "Preludio e Allegro", "Tocata".
- R. JOHNSON: "Alman".
- E. VALDERRÁBANO: "Soneto".
- J. DOWLAND: "The Round Battle Galliard".
- ANÓNIMO: "Preludio de Lord Herbert, 1615"
- ANÓNIMO: "Preludio e dous minuetos".
- A. FALCKEMHAGEN: "Vivace".
- H. PURCELL: "Minueto en La m."

▶ CLÁSICO-ROMÁNTICO

- M. GIULIANI: "Preludios" Op. 83, "Giulianate" Op.148: L'armonia, l'amoroso".
- F. SOR: "Minueto" op. 11 nº 5, "Vals" op. 17 nº 4, "Les adieux" Op. 21, "Andantino" Op. 2 nº 3.
- ANÓNIMO: "Romance".
- M. CARCASSI: "Allegretto Op. 5", nº 12.
- F. TÁRREGA: "Adelita".
- F. CARULLI: "Larghetto Op. 241", "Rondó en Do M."

▶ CONTEMPORANEO

- M. M. PONCE: "Preludios", nº 1 e 6 (toca-los dous)
- LENNON-McCARTNEY: "Yesterday".
- FLORES CHAVIANO: "Cubanita".
- FRANZ SEEGNER: "Estudo nº 10".
- M. BYATT: "Hangin' Around", "Reggae Sunrise" (de "Modern Times")
- G. BIBERIAN: "Petite Prelude" (de "Modern Times")
- N. LECLERQ: de "Six Colours": "Arlequin", "Noir", "Cyclamen".
- G. ZARB: "Episode", "Grekos" (de "Modern Times")

5.6. ► CURSO: 2º DE GRAO PROFESIONAL

5.6.1. Obxectivos

- Amosar a sensibilidade auditiva necesaria para perfeccionar gradualmente da calidade sonora.
- Iniciar o coñecemento das diversas convencións interpretativas nos distintos períodos da literatura para guitarra.
- Utilizar a dicitación como elemento fundamental na interpretación.
- Utilizar a memoria como elemento indispensable da interpretación.
- Desenvolver a capacidade da lectura á vista.
- Coñecer arpejos sobre acordes maiores de dúas octavas.
- Prácticas escalas maiores e menores de dúas octavas.
- Valorar a interpretación en público como un feito natural das ensinanzas de música para actuar en público con seguridade, amosando ao menos unha vez ao trimestre o resultado do seu traballo.
- Utilización, con autonomía progresivamente maior, dos coñecementos musicais para solucionar as cuestións relacionadas coa interpretación: dicitación, articulación, fraseo, etc.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións camerísticas de diversa configuración.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das distintas épocas e estilos dunha dificultade axeitada a este nivel.

5.6.2. Contidos

- A técnica de man dereita apoiando en escalas.
- O movemento da man-braza dereita nas escalas.
- Iniciación da afinación por armónicos.
- Emprego das posibilidades tímbricas da guitarra.
- Iniciación á interpretación das notas de adorno no período barroco.
- Práctica da escala pentatónica nas súas tres primeiras posicións.
- Lectura á vista nas tonalidades de DoM, lam, SolM, mim, FaM, rem, LaM, MiM e ReM.
- Práctica dos arpejos sobre os acordes de ReM, LaM, MiM, FaM, SolM, rem, lam, mim e solm.
- Desenvolvemento dunha escoita crítica de grandes intérpretes da guitarra.
- Dicitación de pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de cuarto de grao elemental
- Afondamento no coñecemento do repertorio da guitarra e os seus autores
- O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos
- Afianzamento e desenvolvemento da independencia dos dedos da man dereita e esquerda
- Acorde arpejado de cinco e seis notas.
- Acorde placado de 5 e 6 notas.
- Celas completas.
- A dinámica e a agónica e os seus contrastes.
- Traballo permanente e progresivo da memoria
- Audicións do repertorio traballado por diferentes intérpretes

5.6.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- Amosar un control dos diferentes grados da dinámica.
- Afinar por harmónicos.
- Coñecer a interpretación dos adornos no período barroco.
- Ler á vista nas tonalidades de DoM, lam, SolM, mim, FaM, rem, LaM, MiM e ReM.
- Utilizar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución instrumental.
- Amosar unha boa posición do corpo e os brazos sobre a guitarra.
- Ler textos á vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Interpretar obras de diferentes épocas e estilos.
- Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Dixitar pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de cuarto de grao elemental.

Mínimos esixibles

Para superar o curso o alumnado terá que:

- Interpretar polo menos nove pezas, tres delas de memoria, propostas polo profesor entre as do repertorio orientativo empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Realizar os exercicios de técnica propostos durante o curso.
- Ler á vista textos con fluidez e comprensión, de dificultade de acordo ao nivel.
- Interpretar en público, como solista e de memoria, de obras representativas do seu nivel.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.

Participar nas audicións trimestrais obrigatorias. En cada unha destas audicións interpretarán dúas pezas do trimestre en curso, unha delas como mínimo de memoria, con seguridade e control da situación.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Inicial:** este tipo da avaliación trata de concretar as carencias ou problemas que poida ter o alumno.
- **Continua:** este tipo da avaliación é o seguimento habitual do alumno ao longo de todo o curso, aportando a posibilidade de progresar no tempo, favorecendo así unha aprendizaxe integradora.
- **Final ou sumativa:** ao final do curso académico establécese este tipo da avaliación que nos aportará a información necesaria á hora de concretar que obxectivos e en que grao se obtiveron.

Para poder levar a bo termo os distintos tipos de avaliación establecidos no apartado anterior, o profesor dispón de distintos procedementos ou ferramentas que deberá empregar (do xeito que considere oportuno para cada caso) á hora de determinar a consecución de obxectivos por parte dun alumno.

Esta serie básica de ferramentas de avaliación serán:

- Asistencia a clase.
- Realización de probas trimestrais.
- Audicións ante o resto do alumnado e os profesores do departamento.
- Actuacións en público.
- Comunicación escrita do resultado da avaliación aos alumnos e aos pais dos alumnos menores de idade.

Avaliación e cualificación final ao rematar o curso. No caso de obter unha cualificación inferior a 5, o profesor elaborará un informe no que se especificarán os obxectivos que non foron correctamente acadados, e proporanse unha serie de actividades de reforzo e mellora que permita a consecución dos obxectivos.

Criterios de cualificación

A avaliación será continua, obxectiva e personalizada, baseada na escoita e na observación directa polo profesor do proceso de aprendizaxe dos alumnos. O curso estará dividido en tres trimestres. Cada alumno recibirá trimestralmente información por escrito (en forma de cualificación) sobre a situación do proceso de aprendizaxe. A cualificación exprésase en termos numéricos utilizando a escala de un a dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións superiores a cinco, e negativas as inferiores a cinco.

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o alumno deberá alcanzar o nivel do curso antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Polo tanto compre establecer uns criterios de cualificación que permitan certificar a madurez e evolución académica do alumno, de cara á promoción ao curso seguinte.

Os criterios de cualificación serán os seguintes:

- **Repertorio:** acadar o nivel esixido na execución dun repertorio axeitado ao nivel comprenderá o **70%** da cualificación final do curso.
- **Asistencia regular e actitude:** a asistencia regular ás clases é un aspecto imprescindible para unha avaliación e seguimento continuos do alumno por parte do profesor, co obxectivo de certificar a súa evolución académica. Implica unha boa actitude por parte do alumno á hora de abordar o estudo dun repertorio axeitado, traballo regular na casa, asistencia ás clases, concertos, audicións e calquera actividade académica complementaria programada polo Departamento. Comprenderá o **30%** restante da cualificación final do curso.

Para avaliar o grao de dominio no aprendizaxe do programa estableceranse tres niveis:

- **Lectura e dicitación:** O alumno/a domina ritmicamente a obra, utiliza unha dicitación adecuada, é capaz de unha primeira interpretación aínda que non consegue a suficiente soltura nas pasaxes mais complicados.
- **Dominio técnico:** Mediante o estudo individualizado e racional das pasaxes de maior dificultade, utilizando en caso necesario exercicios ou estudos complementarios, cos cales o alumno/a alcance un dominio dos aspectos da mecánica instrumental da obra e ser capaz dunha interpretación fluída da mesma.
- **Dominio interpretativo:** O alumno/a consegue unha interpretación musicalmente expresiva e coherente cos aspectos estilísticos (articulación, dinámica, tempo, fraseo e sonoridades apropiadas) interpretando en público e gozando da música que toca.

O alumno/a que suspendera a materia de Guitarra deberá recuperar o curso pendente coa interpretación do programa do curso en cuestión.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Para conceder a ampliación de matrícula o alumno/a debe de superar os obxectivos e contidos de todas as materias do curso no que está matriculado, ademais de considerar o profesor que pode superar os do curso seguinte. O profesor titor emitirá informe coas calificacións de cada un dos profesores que imparten a ensinanza ao alumno en cuestión.

A ampliación de matrícula debe de ser aprobada polo Consello Escolar.

5.6.4. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

A recuperación basease na realización de probas específicas así como da observación da evolución que se produce clase a clase, para así poder detectar os problemas establecendo medidas para solucionarlos. Son moi importantes as actitudes e os conceptos que se van adquirindo, como a precisión técnica, calidade sonora, comprensión formal, interpretación, etc. A recuperación realizarase ao longo de todo o curso reforzando aqueles temas nos que o alumno teña mais dificultade.

Probas extraordinarias de xuño

Para superar as probas de cada curso, o alumno deberá superar os obxectivos e contidos mínimos esixibles non acadados durante o curso establecidos na presente programación, seguindo as indicacións da proposta de actividades de recuperación presentes no informe de avaliación negativa que lle será entregado polo profesor no mes maio.

Este exame consistirá nunha proba co profesor amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

Para a cualificación desta proba farase da seguinte forma:

- Cumprimento dos criterios de avaliación propostos para este curso: **50%**
- Interpretar correctamente as pezas propostas polo profesor: **50%**

5.6.5. Recursos didácticos

Apartado 1º: ESTUDIOS

- D. AGUADO: “Método de Guitarra”, segunda parte, leccións da 7 á 11.
- L. BROUWER: “Estudios Sinxelos”, nº 11.
- M. CARCASSI: “25 Estudios Op. 60”, nº 9, 10, 15, 16 e 17.
- M. CASTELNUOVO-TEDESCO: “Appunti”, caderno primeiro, do 2 ó 5.
- N. COSTE: “25 estudos Op. 38”, nº 3, 4 e 6.
- M. GIULIANI: “24 estudos Op. 48”, nº 9 e 10.
- R. SMITH BRINDLE: “Chorale & Variants”, “Repeat Semiquavers”, “Four Part Chords”
- F. SOR: “30 Estudios seleccionados”, nº 7, 13 e 14.

Apartado 2º: OBRAS

▶ RENACEMENTO-BARROCO

- L. MILÁN: Pavana nº 3, 4, 5 e 6, Fantasías.
- MUDARRA: Fantasías.
- ANÓNIMO: "Go from my Window"
- G. SANZ: Danzas, "Preludio Arpeado"
- BRESCIANELLO: Partitas.
- A. HOLBORNE: "The night watch".
- S. MURCIA: "Canción o Tocata".
- L. RONCALLI: "Sarabande en Mi m".
- J. S. BACH: "Sarabande" de la Suite BWV 1002.
- E. MERTEL: "Ballet".

▶ CLÁSICO-ROMÁNTICO

- N. COSTE: "Rondó Op. 51", nº 1 e nº 6.
- J. K. MERTZ: "Trois Nocturnes", Nocturno nº 1.
- J. FERRER: "Minueto Op. 31, nº 1".
- M. GIULIANI: "Preludios" op. 83, "Sonatina" op. 71 nº 1", "Giulianate" op.148: l'armonia, l'amoroso".
- F. SOR: "Minueto con variaciones" op. 48, "Vals" op. 17 nº 4, "Les adieux" op. 21, "Andantino" op. 2 nº 3".

▶ CONTEMPORANEO

- M. M. PONCE: "Preludios", nº 3 e 5.
- F. MORENO TORROBA: "Burgalesa", "Castelos de España", "Romance de los pinos".
- J. PERNAMBUCO: "Sons de Carrilhães".
- D. SEMENZATO: "Chôro".
- TRADICIONAL: "Deep River Blues". (arr. J. Recuna):
- M. SALAS: "Evocación"
- NIKITA KOSHIN: "Pierrot et Arlequin".
- J. RODRIGO: "Por camiños de Santiago".
- F. MOMPOU: Canción e Berce da Suite Compostelana.
- RUIZ PIPÓ: "Homenaxe a Antonio de cabezón".

5.7. ► CURSO: 3º DE GRAO PROFESIONAL

5.7.1. Obxectivos

- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista co instrumento en diferentes tonalidades para afondar no enramado polifónico do repertorio, prestando especial atención á armadura e ao mantemento das voces.
- Interpretar un repertorio composto por diferentes obras e estudos entre o proposto para este curso para amosar sobre el as diversas intencións expresivas, desenvolvendo unha maior capacidade de memorización de parte do repertorio.
- Comezar a distinguir con autonomía os distintos elementos que forman parte de la obra musical, para aplicar os coñecementos teóricos xunto ás cuestións relacionadas coa interpretación, para obter unha interpretación axeitada dentro de cada estilo.
- Continuar co coñecemento das diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da literatura para guitarra e a súa grafía musical para tocar o repertorio de acordo con elas, comezando a aplicar de forma autónoma dichas convencións nos distintos estilos.
- Practicar a música de conxunto dentro da clase de conxunto instrumental para ampliar o coñecemento deste repertorio, desenvolvendo as súas propias iniciativas expresivas e integrándose sempre as do resto do grupo.
- Valorar a interpretación en público como un feito natural das ensinanzas de música para actuar en público con seguridade, amosando ao menos unha vez ao trimestre o resultado do seu traballo.
- Seguir ampliando o dominio corporal para acadar unha técnica máis depurada que favoreza a práctica musical.
- Perfeccionar o dominio das posibilidades sonoras e expresivas do instrumento para a súa aplicación no repertorio.
- Seguir desenvolvendo a escoita polifónica que permita a comprensión e mellor interpretación das obras.
- Desenvolver progresivamente a competencia da memoria como ferramenta para o estudo.
- Consolidar os hábitos de estudo e optimizar o rendemento do traballo persoal, afondando na autonomía do alumno.
- Interpretar en público unha serie de obras coa suficiente seguridade que permita unha vivencia plena do acto musical.

5.7.2. Contidos

- Análise formal das obras
- Afinación por harmónicos.
- Iniciación aos harmónicos oitavados.
- Guitarra barroca: diferentes afinacións.
- A notas de adorno da época barroca.
- Perfeccionamento dos acordes arpexiados de cinco e seis notas.
- Dixitación de pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de primeiro de grao profesional.
- Control da respiración no fraseo.
- Os diferentes modos de ataque da man dereita na interpretación.
- Os diferentes rangos da dinámica na guitarra.

- Lectura á vista ata a quinta posición.
- Estudio e análise da dicitación, tanto para a man dereita como para a esquerda, en función da condución e relevancia das voces en obras polifónicas.
- Traballo de escalas de ata tres oitavas: SolM, mim, FaM, rem, MiM e LaM.
- Os cambios de posición en diferentes tonalidades.
- Iniciación aos ligados dobres.
- Traballo permanente e progresivo da memoria: interpretación de memoria de polo menos tres obras.
- O control escénico da interpretación pública.
- Audicións comparadas de grandes intérpretes de maneira crítica.

5.7.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- Afondar no control da dinámica e a agóxica.
- Afinar por harmónicos.
- Coñecer a interpretación dos adornos no período barroco.
- Ler á vista nas tonalidades de DoM, lam, SolM, mim, FaM, rem, LaM, MiM e ReM.
- Utilizar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución instrumental.
- Amosar unha boa posición do corpo e os brazos sobre a guitarra.
- Ler textos á vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Interpretar obras de diferentes épocas e estilos.
- Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Dixitar pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de primeiro de grao profesional.

Mínimos esixibles

Para superar o curso o alumnado terá que:

- Interpretar polo menos nove pezas, tres delas de memoria, propostas polo profesor entre as do repertorio orientativo empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Realizar os exercicios de técnica propostos durante o curso.
- Ler á vista textos con fluidez e comprensión, de dificultade de acordo ao nivel.
- Interpretar en público, como solista e de memoria, de obras representativas do seu nivel.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Participar nas audicións trimestrais obrigatorias. En cada unha destas audicións interpretarán dúas pezas do trimestre en curso, unha delas como mínimo de memoria, con seguridade e control da situación.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Inicial:** este tipo da avaliación trata de concretar as carencias ou problemas que poida ter o alumno.

- **Continua:** este tipo de avaliación é o seguimento habitual do alumno ao longo de todo o curso, aportando a posibilidade de progresar no tempo, favorecendo así unha aprendizaxe integradora.
- **Final ou sumativa:** ao final do curso académico establécese este tipo de avaliación que nos aportará a información necesaria á hora de concretar que obxectivos e en que grao se obtiveron.

Para poder levar a bo termo os distintos tipos de avaliación establecidos no apartado anterior, o profesor dispón de distintos procedementos ou ferramentas que deberá empregar (do xeito que considere oportuno para cada caso) á hora de determinar a consecución de obxectivos por parte dun alumno.

Esta serie básica de ferramentas de avaliación serán:

- Asistencia a clase.
- Realización de probas trimestrais.
- Audicións ante o resto do alumnado e os profesores do departamento.
- Actuacións en público.
- Avaliación e cualificación final ao rematar o curso. No caso de obter unha cualificación inferior a 5, o profesor elaborará un informe no que se especificarán os obxectivos que non foron correctamente acadados, e proporanse unha serie de actividades de reforzo e mellora que permita a consecución dos obxectivos.

Criterios de cualificación

A avaliación será continua, obxectiva e personalizada, baseada na escoita e na observación directa polo profesor do proceso de aprendizaxe dos alumnos. O curso estará dividido en tres trimestres. Cada alumno recibirá trimestralmente información por escrito (en forma de cualificación) sobre a situación do proceso de aprendizaxe. A cualificación expresarase en termos numéricos utilizando a escala de un a dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións superiores a cinco, e negativas as inferiores a cinco.

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o alumno deberá alcanzar o nivel do curso antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Polo tanto compre establecer uns criterios de cualificación que permitan certificar a madurez e evolución académica do alumno, de cara á promoción ao curso seguinte.

Os criterios de cualificación serán os seguintes:

- **Repertorio:** acadar o nivel esixido na execución dun repertorio axeitado ao nivel comprenderá o 70% da cualificación final do curso.
- **Asistencia regular e actitude:** a asistencia regular ás clases é un aspecto imprescindible para unha avaliación e seguimento continuos do alumno por parte do profesor, co obxectivo de certificar a súa evolución académica. Implica unha boa actitude por parte do alumno á hora de abordar o estudo dun repertorio axeitado, traballo regular na casa, asistencia ás clases, concertos, audicións e calquera actividade académica complementaria programada polo Departamento. Comprenderá o 30% restante da cualificación final do curso.

Para avaliar o grao de dominio no aprendizaxe do programa estableceranse tres niveis:

- **Lectura e dixitación:** O alumno/a domina ritmicamente a obra, utiliza unha dixitación adecuada, é capaz de unha primeira interpretación aínda que non consegue a suficiente soltura nas pasaxes mais complicados.
- **Dominio técnico:** Mediante o estudo individualizado e racional das pasaxes de maior dificultade, utilizando en caso necesario exercicios ou estudos complementarios, cos cales o alumno/a alcance un dominio dos aspectos da mecánica instrumental da obra e ser capaz dunha interpretación fluída da mesma.
- **Dominio interpretativo:** O alumno/a consegue unha interpretación musicalmente expresiva e coherente cos aspectos estilísticos (articulación, dinámica, tempo, fraseo e sonoridades apropiadas) interpretando en público e gozando da música que toca.

O alumno/a que suspendera a materia de Guitarra deberá recuperar o curso pendente coa interpretación do programa do curso en cuestión.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Para conceder a ampliación de matrícula o alumno/a debe de superar os obxectivos e contidos de todas as materias do curso no que está matriculado, ademais de considerar o profesor que pode superar os do curso seguinte. O profesor titor emitirá informe coas calificacións de cada un dos profesores que imparten a ensinanza ao alumno en cuestión.

A ampliación de matrícula debe de ser aprobada polo Consello Escolar.

5.7.4. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

A recuperación basease na realización de probas específicas así como da observación da evolución que se produce clase a clase, para así poder detectar os problemas establecendo medidas para solucionarlos. Son moi importantes as actitudes e os conceptos que se van adquirindo, como a precisión técnica, calidade sonora, comprensión formal, interpretación, etc. A recuperación realizarase ao longo de todo o curso reforzando aqueles temas nos que o alumno teña mais dificultade.

Probas extraordinarias de xuño

Para superar as probas de cada curso, o alumno deberá superar os obxectivos e contidos mínimos esixibles non acadados durante o curso establecidos na presente programación, seguindo as indicacións da proposta de actividades de recuperación presentes no informe de avaliación negativa que lle será entregado polo profesor no mes maio.

Este exame consistirá nunha proba co profesor amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

Para a cualificación desta proba farase da seguinte forma:

- Cumprimento dos criterios de avaliación propostos para este curso: **50%**
- Interpretar correctamente as pezas propostas polo profesor: **50%**

5.7.5. Recursos didácticos

Apartado 1º: ESTUDIOS

- N. COSTE: “Estudios” Op. 38, do 7 ó 11.
- F. SOR: “30 Estudios seleccionados”, do 15 ó 17.
- L. BROUWER: “Estudios Sinxelos” Serie 4, nº 13 e 14.
- M. CARCASSI: “24 Estudios Op. 60”, nº 9, 18, e do 20 ó 25.
- R. SMITH BRINDLE: “Guitarcosmos II”, Trémolo.
- M. GIULIANI: “24 Estudios Op. 48”, nº 11, 12, 13, 15, 16 e 17.
- M. CASTELNUOVO-TEDESCO: “Appunti”, caderno primeiro, do 6 ó 11.

Apartado 2º: OBRAS

▶ RENACEMENTO-BARROCO

- L. de NARVÁEZ: “Diferencias sobre Guárdame Las Vacas”, “Canción do Emperador”.
- A. MUDARRA: “Gallarda”, “Romanesca”.
- L. RONCALLI: “Gavota e Giga”
- D. CIMAROSA: “Sonata nº 1”, “Sonata nº 3” (da “Julian Bream Guitar Library”)
- J. S. BACH: Bourré da Suite BWV 996, Gavota e Zarabanda da Suite BWV 995, Preludio da Suite BWV 999.

▶ CLÁSICO-ROMÁNTICO

- A. DIABELLI: “Allegro da Sonata nº 1”, “Rondino”
- J. K. MERTZ: “Nocturnes Op. 4”, “Polaca”, “Flores Patrióticas”.
- F. SOR: “Galop”
- N. COSTE: “Rondeau Op. 51, nº 6”.
- N. PAGANINI: “Sonatina nº 2”.
- J. FERRER: “Siciliana”.

▶ CONTEMPORANEO

- A. BARRIOS: “Villancico de Navidad”, “Julia Florida”, “Confesión-Romanza”.
- M. LLOBET: “Cancións populares catalás”.
- M. M. PONCE: “Preludios”, nº 2, 4, 9 e 10 (tocar alomenos dous), “Scherzino Mexicano”.
- J. L. GARCÍA CRESPO: “Norteña”.
- (VARIOS AUTORES) “MODERN TIMES”, Vol. 3, do nº 5 ó 11.
- H. VILLA-LOBOS: “Mazurka-Chôro” (da “Suite Popular Brasileira”), “Preludio nº 3”.
- BADEN-POWELL: “Retrato Brasileiro”.
- A. LAURO: “La Negra”.

5.8. ► CURSO: 4º DE GRAO PROFESIONAL

5.8.1. Obxectivos

- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista sobre fragmentos tonais de escalas concretas.
- Continuar co coñecemento das diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da literatura para guitarra e a súa grafía musical para tocar o repertorio de acordo con elas, comezando a aplicar de forma autónoma dichas convencións nos distintos estilos.
- Practicar a música de conxunto dentro da clase de conxunto instrumental para ampliar o coñecemento deste repertorio, desenvolvendo as súas propias iniciativas expresivas e integrándose sempre as do resto do grupo.
- Valorar a interpretación en público como un feito natural das ensinanzas de música para actuar en público con seguridade, amosando ao menos unha vez ao trimestre o resultado do seu traballo.
- Seguir ampliando o dominio corporal para acadar unha técnica máis depurada que favoreza a práctica musical.
- Perfeccionar o dominio das posibilidades sonoras e expresivas do instrumento para a súa aplicación no repertorio.
- Desenvolver a memoria como elemento fundamental da interpretación.
- Interpretar en público unha serie de obras coa suficiente seguridade que permita unha vivencia plena do acto musical.
- Interpretar un repertorio composto por diferentes obras e estudos.
- Interpretar ligados dobres con soltura.
- Coñecer a interpretación dos adornos na época clásica.
- Practicar a música de conxunto.
- Valorar a interpretación en público como un feito natural das ensinanzas de música para actuar en público con seguridade.
- Seguir perfeccionando o dominio das posibilidades sonoras e expresivas do instrumento para a súa aplicación no repertorio.
- Seguir desenvolvendo a escoita polifónica que permita unha mellor comprensión e unha mellor interpretación das obras.
- Desenvolver progresivamente a competencia da memoria como ferramenta para o estudo.
- Optimizar o rendemento do traballo persoal co instrumento, afondando na autonomía do alumno.
- Interpretar en público unha serie de obras coa suficiente seguridade que permita unha vivencia plena do acto musical.

5.8.2. Contidos

- Valores estéticos presentes nas diversas formas, épocas e estilos musicais.
- Cifrado americano
- Desenrolo do análise formal das obras, incidindo no fraseo e na calidade interpretativa
- Historia da guitarra e os seus autores: investigación e recompilación de información e datos sobre aspectos históricos (instrumentos, autor, repertorio, características musicais da época)
- Control da respiración, adecuándoa ao fraseo, favorecendo a concentración durante a interpretación en obras de maior extensión

- Afondamento nos modos de ataque na man dereita e a súa importancia na calidade sonora.
- Dixitación de pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de segundo de grao profesional.
- O arpexio baixo- melodía para destacar a melodía na interpretación.
- Perfeccionamento dos ligados dobres.
- A importancia do rubato na interpretación.
- Os ornamentos na época clásica.
- Lectura a primeira vista sobre escalas ata a séptima posición.
- Estudio e análise da dixitación, tanto para a man dereita como para a esquerda, en función da condución e relevancia das voces en obras polifónicas.
- Cambios de posición na práctica de escalas sobre unha soa corda.
- Coñecemento das graffía contemporáneas.
- Traballo permanente e progresivo da memoria: interpretación de memoria polo menos tres obras.
- O control escénico nas interpretacións públicas.
- Práctica de conxunto.
- Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de maneira crítica.

5.8.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- Perfeccionar o control da dinámica e a agóxica.
- Afinar por harmónicos.
- Coñecer a interpretación dos adornos no período clásico.
- Utilizar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución instrumental.
- Amosar unha boa posición do corpo e os brazos sobre a guitarra.
- Ler textos á vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Interpretar obras de diferentes épocas e estilos.
- Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Dixitar pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de segundo de grao profesional.

Mínimos esixibles

Para superar o curso o alumnado terá que:

- Interpretar polo menos nove pezas, tres delas de memoria, propostas polo profesor entre as do repertorio orientativo empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Realizar os exercicios de técnica propostos durante o curso.
- Ler á vista textos con fluidez e comprensión, de dificultade de acordo ao nivel.
- Interpretar en público, como solista e de memoria, de obras representativas do seu nivel.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.

Participar nas audicións trimestrais obrigatorias. En cada unha destas audicións interpretarán dúas pezas do trimestre en curso, unha delas como mínimo de memoria, con seguridade e control da situación.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Inicial:** este tipo da avaliación trata de concretar as carencias ou problemas que poida ter o alumno.
- **Continua:** este tipo da avaliación é o seguimento habitual do alumno ao longo de todo o curso, aportando a posibilidade de progresar no tempo, favorecendo así unha aprendizaxe integradora.
- **Final ou sumativa:** ao final do curso académico establécese este tipo da avaliación que nos aportará a información necesaria á hora de concretar que obxectivos e en que grao se obtiveron.

Para poder levar a bo termo os distintos tipos de avaliación establecidos no apartado anterior, o profesor dispón de distintos procedementos ou ferramentas que deberá empregar (do xeito que considere oportuno para cada caso) á hora de determinar a consecución de obxectivos por parte dun alumno.

Esta serie básica de ferramentas de avaliación serán:

- Asistencia a clase.
- Realización de probas trimestrais.
- Audicións ante o resto do alumnado e os profesores do departamento.
- Actuacións en público.
- Comunicación escrita do resultado da avaliación aos alumnos e aos pais dos alumnos menores de idade.
- Avaliación e cualificación final ao rematar o curso. No caso de obter unha cualificación inferior a 5, o profesor elaborará un informe no que se especificarán os obxectivos que non foron correctamente acadados, e proporanse unha serie de actividades de reforzo e mellora que permita a consecución dos obxectivos.

Criterios de cualificación

A avaliación será continua, obxectiva e personalizada, baseada na escoita e na observación directa polo profesor do proceso de aprendizaxe dos alumnos. O curso estará dividido en tres trimestres. Cada alumno recibirá trimestralmente información por escrito (en forma de cualificación) sobre a situación do proceso de aprendizaxe. A cualificación expresarase en termos numéricos utilizando a escala de un a dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións superiores a cinco, e negativas as inferiores a cinco.

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o alumno deberá alcanzar o nivel do curso antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Polo tanto compre establecer uns criterios de cualificación que permitan certificar a madurez e evolución académica do alumno, de cara á promoción ao curso seguinte.

Os criterios de cualificación serán os seguintes:

- **Repertorio:** acadar o nivel esixido na execución dun repertorio axeitado ao nivel comprenderá o **70%** da cualificación final do curso.

• **Asistencia regular e actitude:** a asistencia regular ás clases é un aspecto imprescindible para unha avaliación e seguimento continuos do alumno por parte do profesor, co obxectivo de certificar a súa evolución académica. Implica unha boa actitude por parte do alumno á hora de abordar o estudo dun repertorio axeitado, traballo regular na casa, asistencia ás clases, concertos, audicións e calquera actividade académica complementaria programada polo Departamento. Comprenderá o **30%** restante da cualificación final do curso.

Para avaliar o grao de dominio no aprendizaxe do programa estableceranse tres niveis:

- **Lectura e dixitación:** O alumno/a domina ritmicamente a obra, utiliza unha dixitación adecuada, é capaz de unha primeira interpretación aínda que non consegue a suficiente soltura nas pasaxes mais complicados.
- **Dominio técnico:** Mediante o estudo individualizado e racional das pasaxes de maior dificultade, utilizando en caso necesario exercicios ou estudos complementarios, cos cales o alumno/a alcance un dominio dos aspectos da mecánica instrumental da obra e ser capaz dunha interpretación fluída da mesma.
- **Dominio interpretativo:** O alumno/a consegue unha interpretación musicalmente expresiva e coherente cos aspectos estilísticos (articulación, dinámica, tempo, fraseo e sonoridades apropiadas) interpretando en público e gozando da música que toca.

O alumno/a que suspendera a materia de Guitarra deberá recuperar o curso pendente coa interpretación do programa do curso en cuestión.

Crterios para a concesión de ampliación de matrícula

Para conceder a ampliación de matrícula o alumno/a debe de superar os obxectivos e contidos de todas as materias do curso no que está matriculado, ademais de considerar o profesor que pode superar os do curso seguinte. O profesor titor emitirá informe coas calificacións de cada un dos profesores que imparten a ensinanza ao alumno en cuestión.

A ampliación de matrícula debe de ser aprobada polo Consello Escolar.

5.8.4. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

A recuperación basease na realización de probas específicas así como da observación da evolución que se produce clase a clase, para así poder detectar os problemas establecendo medidas para solucionarlos. Son moi importantes as actitudes e os conceptos que se van adquirindo, como a precisión técnica, calidade sonora, comprensión formal, interpretación, etc. A recuperación realizarase ao longo de todo o curso reforzando aqueles temas nos que o alumno teña mais dificultade.

Probas extraordinarias de xuño

Para superar as probas de cada curso, o alumno deberá superar os obxectivos e contidos mínimos esixibles non acadados durante o curso establecidos na presente programación, seguindo as indicacións da proposta de actividades de recuperación presentes no informe de avaliación negativa que lle será entregado polo profesor no mes maio.

Este exame consistirá nunha proba co profesor amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

Para a cualificación desta proba farase da seguinte forma:

- Cumprimento dos criterios de avaliación propostos para este curso: **50%**
- Interpretar correctamente as pezas propostas polo profesor: **50%**

5.8.5. Recursos didácticos

Apartado 1º: ESTUDIOS

- N COSTE: "Estudios" Op. 38, nº 12, 15, 16, 21 e 23.
- F. SOR: "30 Estudios", nº 18, 19, 21, 22, 23, e 24.
- F. TÁRREGA: "Estudio brillante", "Estudio en forma de minueto", "Estudio de velocidade".
- L. BROUWER: "Estudios Sinxelos", nº 16 e 19.
- DODGSON-QUINE: "Estudios" do 1 ó 4.
- M. GIULIANI: "24 estudios Op. 48", nº 11, 14, 16, 18, 19, 20, 22, 23, 24.

Apartado 2º: OBRAS

▶ RENACEMENTO-BARROCO

- G. SANZ: "Canarios".
- J. DOWLAND: "Melancholy Galliard", "The frog Galliard", "Queen Elizabeth's Her Galliard".
- A. MUDARRA: "Fantasia que contrahaze la arpa en la manera de Ludovico".
- J. S. BACH: Preludio da Suite BWV 998, Preludio da Suite BWV 1007, Allemande da Suite BWV 996, Preludio da Suite BWV 1009, Zarabanda da Suite BWV 997, Zarabanda da Suite BWV 996, Gavota en Rondó da Suite BWV 1006a, Minuetos da Suite BWV 1006a, Preludio da Suite nº 1 para Cello, Courante da Suite nº 3 para Cello, Giga da Suite nº 1 para Laúd.
- D. SCARLATTI: "Sonatas L. 79, 238 e 483".
- R. De VISÉE: "Pequeña Suite en Re".

▶ CLÁSICO-ROMÁNTICO

- J. BROCA: "Vals en Mi".
- J. K. MERTZ: "An Die Enferte", "Variaciones Mignones"
- F. SOR: "Andante Largo Op. 5, nº 5"
- F. TÁRREGA: "Mazurca en Sol", Vals "Las Dos hermanitas", Polka "Rosita", Mazurka "Marieta".

▶ CONTEMPORANEO

- L. BROUWER: "Preludio", "Danza característica".
- A. CARLEVARO: "Preludios Americanos".
- M. M. PONCE: Danzas da "Suite en estilo antigo", "Suite ao xeito de Weiss", "Preludio e Balletto", "Vals".
- A. TANSMAN: "Barcarola" da "Cavatina", "Danza Pomposa".
- H. VILLA-LOBOS: Danzas da "Suite Popular Brasileira", agás a "Mazurka-Chôro", "Preludio nº 4".
- F. MORENO TORROBA: "Suite castellana".

- A. PIAZZOLLA: “Campero”, “Milonga del Ángel”.
- E. NAZARETH: “Odeon”.
- S. MYERS: “Cavatina”.
- J. MOREL: “Danza Brasileira”, “Romance Criollo”.
- A. BARRIOS: “Preludio en Do m”.

5.9. ► CURSO: 5º DE GRAO PROFESIONAL

5.9.1. Obxectivos

- Seguir desenvolvendo a capacidade de lectura a primeira vista co instrumento en posicións agudas do diapasón para afondar na autonomía do alumno en cuestións de dixitacións, traballando previamente o alumno nas pasaxes a tocar.
- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos, dunha dificultade acorde con este nivel.
- Utilizar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, etc.
- Continuar co coñecemento das diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da literatura para guitarra para tocar o repertorio de acordo con elas, distinguindo os diferentes estilos instrumentais dentro de cada período musical.
- Practicar a música de conxunto para empezar a coñecer o repertorio de cámara con guitarra, integrándose en formacións de cámara con diversa configuración.
- Actuar en público con seguridade e autocontrol para interpretar as obras acorde coas propias intencións expresivas, amosando ao menos unha vez ao trimestre o resultado do seu traballo.
- Seguir perfeccionando o dominio das posibilidades sonoras e expresivas do instrumento para a súa aplicación no repertorio.
- Seguir desenvolvendo a escoita polifónica que permita unha mellor comprensión e unha mellor interpretación das obras.
- Desenvolver progresivamente a competencia da memoria como ferramenta para o estudo.
- Optimizar o rendemento do traballo persoal co instrumento, afondando na autonomía do alumno.

5.9.2. Contidos

- Valores estéticos presentes nas diversas formas, épocas e estilos musicais.
- Cifrado americano
- Desenrolo do análise formal das obras, incidindo no fraseo e na calidade interpretativa
- Perfeccionamento dos elementos que interveñen na expresión musical: dinámica, agónica, articulacións, tímbrica, principios estéticos das diferentes épocas, dixitación
- Control da respiración, adecuándoa ao fraseo, favorecendo a concentración durante a interpretación en obras de maior extensión
- Afondamento na calidade sonora: modos de ataque na man dereita
- Mellora da calidade do sonora: coidado das cordas, das uñas, limpeza no son e claridade nas voces
- Traballo permanente e progresivo da memoria: interpretación de memoria polo menos tres obras.
- Dixitación de pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de terceiro de grao profesional.
- Lectura á vista de fragmentos ata a novena posición, con armonía tonal.
- A dinámica e a súa precisión na realización das diversas indicacións que a ela se refiren, e o equilibrio dos niveis e calidades de son resultantes
- Os ornamentos no Romanticismo.

- Consolidación dos diferentes aspectos técnicos que interveñen na execución guitarrística, sen que condicionen a expresividade musical do intérprete: cellas, cambios de posición, arpejos, ligados e outros.
- Afondamento na grafía contemporánea
- Elementos de percusión na guitarra
- Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de maneira crítica as características das súas diferentes versións.

5.9.3. Avaliación

Criterios de avaliación

- Coñecer o cifrado americano.
- Analizar formalmente as obras interpretadas durante o curso.
- Amosar claridade nas voces na interpretación de obras polifónicas.
- Coñecer e executar os ornamentos da época romántica.
- Coñecer os principais elementos de percusión na guitarra.
- Utilizar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución instrumental.
- Amosar unha boa posición do corpo e os brazos sobre a guitarra.
- Ler textos á vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Interpretar obras de diferentes épocas e estilos.
- Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Dixitar pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de terceiro de grao profesional.

Mínimos esixibles

Para superar o curso o alumnado terá que:

- Interpretar polo menos nove pezas, tres delas de memoria, propostas polo profesor entre as do repertorio orientativo empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Realizar os exercicios de técnica propostos durante o curso.
- Ler á vista textos con fluidez e comprensión, de dificultade de acordo ao nivel.
- Interpretar en público, como solista e de memoria, de obras representativas do seu nivel.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Participar nas audicións trimestrais obrigatorias. En cada unha destas audicións interpretarán dúas pezas do trimestre en curso, unha delas como mínimo de memoria, con seguridade e control da situación.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Inicial:** este tipo da avaliación trata de concretar as carencias ou problemas que poida ter o alumno.
- **Continua:** este tipo da avaliación é o seguimento habitual do alumno ao longo de todo o curso, aportando a posibilidade de progresar no tempo, favorecendo así unha aprendizaxe

integradora.

- **Final ou sumativa:** ao final do curso académico establécese este tipo da avaliación que nos aportará a información necesaria á hora de concretar que obxectivos e en que grao se obtiveron.

Para poder levar a bo termo os distintos tipos de avaliación establecidos no apartado anterior, o profesor dispón de distintos procedementos ou ferramentas que deberá empregar (do xeito que considere oportuno para cada caso) á hora de determinar a consecución de obxectivos por parte dun alumno.

Esta serie básica de ferramentas de avaliación serán:

- Asistencia a clase.
- Realización de probas trimestrais.
- Audicións ante o resto do alumnado e os profesores do departamento.
- Actuacións en público.
- Avaliación e cualificación final ao rematar o curso. No caso de obter unha cualificación inferior a 5, o profesor elaborará un informe no que se especificarán os obxectivos que non foron correctamente acadados, e proporanse unha serie de actividades de reforzo e mellora que permita a consecución dos obxectivos.

Criterios de cualificación

A avaliación será continua, obxectiva e personalizada, baseada na escoita e na observación directa polo profesor do proceso de aprendizaxe dos alumnos. O curso estará dividido en tres trimestres. Cada alumno recibirá trimestralmente información por escrito (en forma de cualificación) sobre a situación do proceso de aprendizaxe. A cualificación exprésase en termos numéricos utilizando a escala de un a dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións superiores a cinco, e negativas as inferiores a cinco.

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o alumno deberá alcanzar o nivel do curso antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Polo tanto compre establecer uns criterios de cualificación que permitan certificar a madurez e evolución académica do alumno, de cara á promoción ao curso seguinte.

Os criterios de cualificación serán os seguintes:

- **Repertorio:** acadar o nivel esixido na execución dun repertorio axeitado ao nivel comprenderá o **70%** da cualificación final do curso.
- **Asistencia regular e actitude:** a asistencia regular ás clases é un aspecto imprescindible para unha avaliación e seguimento continuos do alumno por parte do profesor, co obxectivo de certificar a súa evolución académica. Implica unha boa actitude por parte do alumno á hora de abordar o estudo dun repertorio axeitado, traballo regular na casa, asistencia ás clases, concertos, audicións e calquera actividade académica complementaria programada polo Departamento. Comprenderá o **30%** restante da cualificación final do curso.

Para avaliar o grao de dominio no aprendizaxe do programa estableceranse tres niveis:

- **Lectura e dixitación:** O alumno/a domina ritmicamente a obra, utiliza unha dixitación adecuada, é capaz de unha primeira interpretación aínda que non consegue a suficiente

soltura nas pasaxes mais complicados.

- **Dominio técnico:** Mediante o estudo individualizado e racional das pasaxes de maior dificultade, utilizando en caso necesario exercicios ou estudos complementarios, cos cales o alumno/a alcance un dominio dos aspectos da mecánica instrumental da obra e ser capaz dunha interpretación fluída da mesma.
- **Dominio interpretativo:** O alumno/a consegue unha interpretación musicalmente expresiva e coherente cos aspectos estilísticos (articulación, dinámica, tempo, fraseo e sonoridades apropiadas) interpretando en público e gozando da música que toca.

O alumno/a que suspendera a materia de Guitarra deberá recuperar o curso pendente coa interpretación do programa do curso en cuestión.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Para conceder a ampliación de matrícula o alumno/a debe de superar os obxectivos e contidos de todas as materias do curso no que está matriculado, ademais de considerar o profesor que pode superar os do curso seguinte. O profesor titor emitirá informe coas calificacións de cada un dos profesores que imparten a ensinanza ao alumno en cuestión.

A ampliación de matrícula debe de ser aprobada polo Consello Escolar.

5.9.4. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

A recuperación basease na realización de probas específicas así como da observación da evolución que se produce clase a clase, para así poder detectar os problemas establecendo medidas para solucionarlos. Son moi importantes as actitudes e os conceptos que se van adquirindo, como a precisión técnica, calidade sonora, comprensión formal, interpretación, etc. A recuperación realizarase ao longo de todo o curso reforzando aqueles temas nos que o alumno teña mais dificultade.

Probas extraordinarias de xuño

Para superar as probas de cada curso, o alumno deberá superar os obxectivos e contidos mínimos esixibles non acadados durante o curso establecidos na presente programación, seguindo as indicacións da proposta de actividades de recuperación presentes no informe de avaliación negativa que lle será entregado polo profesor no mes maio.

Este exame consistirá nunha proba co profesor amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

Para a cualificación desta proba farase da seguinte forma:

Cumprimento dos criterios de avaliación propostos para este curso: **50%**

Interpretar correctamente as pezas propostas polo profesor: **50%**

5.9.5. Recursos didácticos

Apartado 1º: ESTUDIOS

- H. VILLA-LOBOS: “Estudos”, nº 6 e nº 8.
- D. AGUADO: “Método de Guitarra”, Terceira parte, leccións nº 1, 4, 6 e 7.
- E. PUJOL: “El Abejorro”.
- A. BARRIOS: “Estudo nº 3”
- M. CAMARGO GUARNIERI: “Estudo nº 1”.
- N. COSTE: “25 Estudos Op. 38”, nº 20 e 22.
- F. SOR: “30 Estudos seleccionados”, nº 19, 20, 21 e 23.
- DODGSON-QUINE: “Estudos”, nº 4 e 5.
- L. BROUWER: “Estudos Sinxelos”, nº 17.
- F. TÁRREGA: “Estudo de velocidade”, “Sueño”, “Estudo en Re M”.

Apartado 2º: OBRAS

► RENACEMENTO-BARROCO

- G. FRESCOBALDI: “Aria con Variación detta La Frescobalda”
- A. MUDARRA: “Conde Claros”, “Fantasía que contrahaze la arpa en la manera de Ludovico”.
- LUYSS De NARVÁEZ: “Diferencias sobre Conde Claros”.
- J. DOWLAND: “Sir John Smith His Almain”.
- J. S. BACH: Preludio da Suite nº 2 para laúd, Preludio de “Preludio, Fuga e Allegro”, Preludio da Suite nº 3 para Cello.
- S. L. WEISS: Preludio da “Suite en Re”.
- G. SANZ: “Canarios”.

► CLÁSICO-ROMÁNTICO

- M. GIULIANI: “Variacións sobre a Folía de España, Op. 45”, “Sonata Op. 15” (1º movimiento)
- F. SOR: “Variacións sobre a Folía, Op. 28”, “Sonata Op. 15”.
- F. CARULLI: “Sonata nº 1, Op. 21” (1º movimiento), “Sonata nº 2 Op. 21” (2º movimiento), “Sonata nº 3, Op. 21” (1º movimiento)
- F. TÁRREGA: “Recuerdos de La Alhambra”, “Capricho Árabe”.
- J. K. MERTZ: “La gruta del Fingal”.

► CONTEMPORANEO

- A. LAURO: “Variaciones sobre un tema infantil”.
- E. PUJOL: “El Abejorro”.
- H. VILLA-LOBOS: “Preludios”, nº 1 e 5.
- J. TURINA: “Fandanguillo”.
- F. MORENO TORROBA: “Nocturno”, “Sonatina”.
- R. SAINZ DE LA MAZA: “Homenaje a Toulouse-Lautrec”.
- M. M. PONCE: “Variaciones sobre un tema de Cabezón”.

5.10. ► CURSO: 6º DE GRAO PROFESIONAL

5.10.1. Obxectivos

- Interpretar un repertorio que inclúa obras representativas de diferentes épocas e estilos da literatura do instrumento, dunha dificultade adecuada a este nivel.
- Utilizar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para solucionar cuestións relacionadas coa interpretación: dixitación, articulación, fraseo, etc.
- Coñecer as diversas convencións interpretativas vixentes en distintos períodos da historia da música instrumental, especialmente as referidas á escritura rítmica ou á ornamentación.
- Adquirir e aplicar ferramentas e competencias para o desenvolvemento da memoria.
- Desenvolver a capacidade de lectura a primeira vista e aplicar con autonomía progresivamente maior os coñecementos musicais para a improvisación co instrumento.
- Practicar a música de conxunto, integrándose en formacións de cámara con diversa configuración.
- Dominar as posibilidades sonoras e expresivas do instrumento para a súa aplicación no repertorio.
- Optimizar o rendemento do traballo persoal co instrumento, afondando na autonomía do alumno.
- Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.

5.10.2. Contidos

- Valores estéticos presentes nas diversas formas, épocas e estilos musicais.
- Cifrado americano
- Desenrolo do análise formal das obras, incidindo no fraseo e na calidade interpretativa.
- Coñecemento da historia da guitarra e os seus autores.
- Perfeccionamento dos elementos que interveñen na expresión musical: dinámica, agónica, articulacións, tímbrica, principios estéticos das diferentes épocas, dixitación
- Control da respiración, adecuándoa ao fraseo, favorecendo a concentración durante a interpretación en obras de maior extensión
- Afondamento na gama de articulacións e modos de ataque na man dereita
- Mellora da calidade do son: coidado das cordas, das uñas, limpeza no son e claridade nas voces.
- Aplicación das regras de ornamentar ao repertorio da guitarra de acordo coas esixencias das distintas épocas e estilos: o século XX
- Dixitación de pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de terceiro de grao profesional.
- Lectura á vista de fragmentos atonais.
- Consolidación dos diferentes aspectos técnicos que interveñen na execución guitarrística, sen que condicionen a expresividade musical do intérprete: cellas, cambios de posición, arpejos, ligados e outros.
- Traballo permanente e progresivo da memoria: interpretación de polo menos tres obras de memoria.
- Desenvolvemento da concentración e control do corpo e o instrumento durante a interpretación en público.
- Perfeccionamento de toda a gama de articulacións e modos de ataque.

- O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos.
- Utilización dos efectos característicos do instrumento: timbres, percusión, etc.
- Harmónicos oitavados.
- Estudo dun repertorio de obras de diferentes épocas e estilos.
- Audicións comparadas de grandes intérpretes para analizar de xeito crítico as características das súas diferentes versións.
- Práctica de conxunto.

5.10.3. Avaliación

Cráterios de avaliación

- Coñecer e executar os ornamentos no S.XX.
- Ler á vista fragmentos atonais.
- Coñecer os harmónicos oitavados.
- Coñecer o cifrado americano.
- Analizar formalmente as obras interpretadas durante o curso.
- Utilizar o esforzo muscular e a respiración axeitados ás esixencias da execución instrumental.
- Ler textos á vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Interpretar obras de diferentes épocas e estilos.
- Tocar en público e de memoria dúas das obras estudadas durante o curso.
- Amosar unha autonomía progresivamente maior na resolución de problemas técnicos e interpretativos.
- Dixitar pequenas obras ou fragmentos de un nivel máximo de cuarto de grao profesional.

Mínimos esixibles

Para superar o curso o alumnado terá que:

- Interpretar polo menos nove pezas, tres delas de memoria, propostas polo profesor entre as do repertorio orientativo empregando a medida, afinación, dinámica, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Realizar os exercicios de técnica propostos durante o curso.
- Ler á vista textos con fluidez e comprensión, de dificultade de acordo ao nivel.
- Interpretar en público, como solista e de memoria, obras representativas do seu nivel.
- Demostrar sensibilidade auditiva na afinación e no uso das posibilidades sonoras do instrumento.
- Participar nas audicións trimestrais obrigatorias. En cada unha destas audicións interpretarán dúas pezas do trimestre en curso, unha delas como mínimo de memoria, con seguridade e control da situación.

Procedementos e ferramentas de avaliación

- **Inicial:** este tipo da avaliación trata de concretar as carencias ou problemas que poida ter o alumno.
- **Continua:** este tipo da avaliación é o seguimento habitual do alumno ao longo de todo o curso, aportando a posibilidade de progresar no tempo, favorecendo así unha aprendizaxe

integradora.

- **Final ou sumativa:** ao final do curso académico establécese este tipo da avaliación que nos aportará a información necesaria á hora de concretar que obxectivos e en que grao se obtiveron.

Para poder levar a bo termo os distintos tipos de avaliación establecidos no apartado anterior, o profesor dispón de distintos procedementos ou ferramentas que deberá empregar (do xeito que considere oportuno para cada caso) á hora de determinar a consecución de obxectivos por parte dun alumno.

Esta serie básica de ferramentas de avaliación serán:

- Asistencia a clase.
- Realización de probas trimestrais.
- Audicións ante o resto do alumnado e os profesores do departamento.
- Actuacións en público.
- Avaliación e cualificación final ao rematar o curso. No caso de obter unha cualificación inferior a 5, o profesor elaborará un informe no que se especificarán os obxectivos que non foron correctamente acadados, e proporanse unha serie de actividades de reforzo e mellora que permita a consecución dos obxectivos.

Criterios de cualificación

A avaliación será continua, obxectiva e personalizada, baseada na escoita e na observación directa polo profesor do proceso de aprendizaxe dos alumnos. O curso estará dividido en tres trimestres. Cada alumno recibirá trimestralmente información por escrito (en forma de cualificación) sobre a situación do proceso de aprendizaxe. A cualificación exprésase en termos numéricos utilizando a escala de un a dez sen decimais, considerándose positivas as cualificacións superiores a cinco, e negativas as inferiores a cinco.

Dado o carácter continuo da formación instrumental, o alumno deberá alcanzar o nivel do curso antes de abordar o repertorio do curso seguinte. Polo tanto compre establecer uns criterios de cualificación que permitan certificar a madurez e evolución académica do alumno, de cara á promoción ao curso seguinte.

Os criterios de cualificación serán os seguintes:

- **Repertorio:** acadar o nivel esixido na execución dun repertorio axeitado ao nivel comprenderá o **70%** da cualificación final do curso.
- **Asistencia regular e actitude:** a asistencia regular ás clases é un aspecto imprescindible para unha avaliación e seguimento continuos do alumno por parte do profesor, co obxectivo de certificar a súa evolución académica. Implica unha boa actitude por parte do alumno á hora de abordar o estudo dun repertorio axeitado, traballo regular na casa, asistencia ás clases, concertos, audicións e calquera actividade académica complementaria programada polo Departamento. Comprenderá o **30%** restante da cualificación final do curso.

Para avaliar o grao de dominio no aprendizaxe do programa estableceranse tres niveis:

- **Lectura e dixitación:** O alumno/a domina ritmicamente a obra, utiliza unha dixitación adecuada, é capaz de unha primeira interpretación aínda que non consegue a suficiente

soltura nas pasaxes mais complicados.

- **Dominio técnico:** Mediante o estudo individualizado e racional das pasaxes de maior dificultade, utilizando en caso necesario exercicios ou estudos complementarios, cos cales o alumno/a alcance un dominio dos aspectos da mecánica instrumental da obra e ser capaz dunha interpretación fluída da mesma.
- **Dominio interpretativo:** O alumno/a consegue unha interpretación musicalmente expresiva e coherente cos aspectos estilísticos (articulación, dinámica, tempo, fraseo e sonoridades apropiadas) interpretando en público e gozando da música que toca.

O alumno/a que suspendera a materia de Guitarra deberá recuperar o curso pendente coa interpretación do programa do curso en cuestión.

Criterios para a concesión de ampliación de matrícula

Non é posible a ampliación de matrícula pois este curso correspóndese co fin de grao profesional.

5.10.4. Medidas de recuperación

Procedementos de recuperación ordinarios

A recuperación basease na realización de probas específicas así como da observación da evolución que se produce clase a clase, para así poder detectar os problemas establecendo medidas para solucionarlos. Son moi importantes as actitudes e os conceptos que se van adquirindo, como a precisión técnica, calidade sonora, comprensión formal, interpretación, etc. A recuperación realizarase ao longo de todo o curso reforzando aqueles temas nos que o alumno teña mais dificultade.

Probas extraordinarias de xuño

Para superar as probas de cada curso, o alumno deberá superar os obxectivos e contidos mínimos esixibles non acadados durante o curso establecidos na presente programación, seguindo as indicacións da proposta de actividades de recuperación presentes no informe de avaliación negativa que lle será entregado polo profesor no mes maio.

Este exame consistirá nunha proba co profesor amosando que alcanzou os obxectivos mínimos do curso.

Para a cualificación desta proba farase da seguinte forma:

- Cumprimento dos criterios de avaliación propostos para este curso: **50%**
- Interpretar correctamente as pezas propostas polo profesor: **50%**

5.10.5. Recursos didácticos

Apartado 1º: ESTUDIOS

- M. GIULIANI: Estudo nº 28.
- A. BARRIOS: Estudo concerto nº 2: “Las Abejas”, “Estudo nº 3”.
- L. BROUWER: “Estudos Sinxelos”, nº 18, 19 e 20.
- N. COSTE: “25 Estudos Op. 38”, nº 24 e 25.

- F. SOR: “30 Estudos”, nº 2.
- H. VILLA-LOBOS: nº 1, 4, 5, 11.
- J. SAGRERAS: “El Colibrí”.
- F. TÁRREGA: “Estudio Scherzo”.

Apartado 2º: OBRAS

▶ RENACEMENTO-BARROCO

- S. L. WEISS: “Pasacaille”.
- LUYS De NARVÁEZ: “Baxe de Contrapunto”
- J DOWLAND: “Lacrimae Pavana”, Fantasías.
- LUYS MILÁN: “Fantasía nº 1”.
- J S BACH: Fugas. Fuga da Suite BWV 997, Fuga da Suite BWV 998.
- G. SANZ: “Suite en Re m”, “Suite en La m”.
- D. SCARLATTI: “Sonata”

▶ CLÁSICO-ROMÁNTICO

- F. SOR: “Variacións sobre un tema de Mozart (A Fruta Máxica)”, “Variacións sobre “Malborough”.
- M. GIULIANI: “Variacións sobre un tema de Händel, Op. 107”.
- F. TÁRREGA: “Tangos”, “Capricho Árabe”.

▶ CONTEMPORANEO

- A. BARRIOS: “El Último Trémolo (“Una limosnita por el amor de Dios)”, “Chôro da Saudade”, “Valses Op. 8” nº 3 e 4.
- A. PIAZZOLLA: “Verano Porteño”.
- R. SAINZ DA MAZA: “Rondeña”.
- A. RUIZ PIPÓ: “Canción e danza nº 1”.
- J. TURINA: “Fandanguillo”. “Ráfaga”, “Homenaxe a Tárrega”, “Fantasía Sevillana”.
- L. BROUWER: “Eloxio da Danza”, “Tres apuntes”, “Danza característica”, “Cánticum”.
- J. W. DUARTE: “Sua Cosa”, “Suite Inglesa”.
- MANUEL De FALLA: “Homenaxe a Debussy”.
- J. RODRIGO: “En Los Triguales”.
- H. VILLA-LOBOS: “Preludios”, nº 2.
- R. DYENS: “Tango en Skäi”.
- E. SAINZ DE LA MAZA: “Campás do alba”.
- R. BENNET: “Impromptus”.
- L. BERKELEY: “Tema e variacións”.
- M. M. PONCE: “Fuga” (de las “Variaciones sobre las Folías de España”).

6. PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN E SEGUIMENTO DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA

Os procedementos para que o departamento coordine, valore e revise o axeitado desenvolvemento das súas programacións didácticas, incluíndo esta, así como os seus resultados serán:

Reunións de departamento: aproveitaranse para facer achegas, críticas, e calquera tipo de aportación sobre o funcionamento no día a día das programacións.

7. PROCEDIMENTOS PARA REALIZAR A AVALIACIÓN INTERNA DO DEPARTAMENTO

Para a avaliación interna do Departamento teranse en conta os resultados obtidos ao rematar o curso. Cada un dos membros do departamento aportará o seu parecer para facer os cambios na programación que permita unha mellora na calidade do ensino que permita alcanzar mellores resultados cara ao curso seguinte.

8. ANEXOS

8.1. CRITERIOS PARA A OBTENCIÓN DOS PREMIOS FIN DE GRAO

Por norma xeral, para obter os Premios fin de grao profesional atenderase ao disposto na Orde do 10 de marzo de 2009 pola que se regula o procedemento para a obtención da matrícula de honra e premio fin de grao nas ensinanzas profesionais de música e danza.

O Departamento de guitarra, acorda para o Premio Fin de Grao de Guitarra, interpretar polo menos tres obras de diferentes épocas e estilos, sendo a obra obrigada “Capricho Árabe” de F. Tárrega.

8.2. PROBAS DE ACCESO

8.2.1. ► CURSO 2º G. E.

Criterios de avaliación

- Empregar unha axeitada posición corporal na práctica instrumental.
- Desenvolver unha posición correcta da man dereita que permita a independencia de cada un dos dedos e que permita realizar distintos tipos de combinacións tirando.
- Desenvolver unha posición correcta da man esquerda que permita a mobilidades desta sobre o diapasón nos cinco primeiros trastes.
- Desenvolver unha adecuada coordinación de ámbalas dúas mans.
- Interpretar dúas pezas dentro dun repertorio acorde con este nivel coa suficiente seguridade, entre as seguintes:
 - ALFONSO X “O Sabio”: Cantiga de Sta. María.
 - LUISA SANZ: Estudio de Arpegio.
 - ANTONIO CANO: Estudio (en algúns volúmenes esta peza pode aparecer como “Divertimento”).
 - L. V. BEETHOVEN: Oda á alegría (versión da colección de B. CASAS MIRÓ, “Estudio Progresivo de la Guitarra”, libro 1, a dúas voces, ou versión do libro de “Iniciación á guitarra”, de T. CAMACHO)

Pocedementos de avaliación

O exame constará de dous apartados:

- Proba instrumental: interpretarán dúas pezas a escoller entre as relacionadas anteriormente. Os alumnos están obrigados a presentar as partituras orixinais o tribunal xunto con dúas fotocopias das mesmas.
- Proba de linguaxe musical: o exercicio constará de varias partes nas que se comprobarán os contidos que os alumnos teñen que superar no 1º curso de grao elemental.

Para consultar os criterios de avaliación da proba de linguaxe musical deberán consultar a programación de dita materia.

Cada un dos exercicios anteriores puntuarase de cero a dez, tendo a obriga de obter un mínimo de cinco puntos en cada exercicio para superar a proba. A nota final será a ponderación dos dous exercicios cun valor do **70%** a proba instrumental e un **30%** a de coñecementos de linguaxe musical.

8.2.2. ► CURSO 3º G. E.

Criterios de avaliación

- Lograr unha posición corporal que permita a práctica instrumental relaxada e con menos tensións.
- Acadar unha maior independencia dos dedos da man dereita, tanto tirando como apoiando.
- Coordinar adecuadamente ámbalas mans para a execución das diferentes pezas.
- Interpretar dúas pezas dentro dun repertorio acorde con este nivel coa suficiente seguridade, entre as seguintes:
 - F. CARULLI: Preludio Op. 241 en La M, Andantino Op. 241.
 - M. CARCASSI: Andantino Op. 59, Preludio Op. 59, Allegretto Op. 59
 - D. AGUADO: Estudio Op. 6.
 - J. FERRER: Feuilles de Printemps, Op. 27
 - ANÓNIMO: Danza de Brandemburgo.
 - J. KRIEGER: Minueto a dos voces.
 - M. LINNEMANN: Stony Creek Blues.
 - ANÓNIMO: Greensleeves.

Nota: Algunhas destas pezas pódense encontrar recompiladas no libro 2 da colección de B. CASAS MIRÓ: “Estudio Progresivo de la Guitarra”.

Procedementos de avaliación

O exame constará de dous apartados:

- Proba instrumental: interpretarán dúas pezas a escoller entre as relacionadas anteriormente. Os alumnos están obrigados a presentar as partituras orixinais o tribunal xunto con dúas fotocopias das mesmas.
- Proba de linguaxe musical: o exercicio constará de varias partes nas que se comprobarán os contidos que os alumnos teñen que superar no 2º curso de grao elemental.

Para consultar os criterios de avaliación da proba de linguaxe musical deberán consultar a programación de dita materia.

Cada un dos exercicios anteriores puntuarase de cero a dez, tendo a obriga de obter un mínimo de cinco puntos en cada exercicio para superar a proba. A nota final será a ponderación dos dous exercicios cun valor do **70%** a proba instrumental e un **30%** a de coñecementos de linguaxe musical.

8.2.3. ► CURSO 4º G. E.

Criterios de avaliación

- Lograr unha axeitada posición corporal que permita tocar evitando tensións innecesarias.
- Desenvolver unha correcta posición da man dereita que permita a independencia de cada un dos dedos.
- Desenvolver unha posición correcta da man esquerda que permita a mobilidade desta sobre o diapasón, así como a realización de ligados e presillas.
- Amosar a coordinación dos movementos de ámbalas dúas mans para obter unha interpretación limpa e áxil que permita a práctica de acordes simultáneos e arpexados, así como a interpretación de pezas a varias voces.
- Memorizar algunha das pezas do repertorio.
- Interpretar dúas pezas dentro dun repertorio acorde con este nivel coa suficiente seguridade, entre as seguintes:
 - M. LINNEMANN: Rhumba, Desirée, Rodeo, Ragtime.
 - J. DOWLAND: English Dance
 - F. CARULLI: Andante Op. 241, Andante Op. 333, Vals Op. 10.
 - M. CARCASSI: Minueto en Do M.
 - M. GIULIANI: A Bolboreta.

Procedementos de avaliación

O exame constará de dous apartados:

- Proba instrumental: interpretarán dúas pezas a escoller entre as relacionadas anteriormente. Os alumnos están obrigados a presentar as partituras orixinais o tribunal xunto con dúas fotocopias das mesmas.
- Proba de linguaxe musical: o exercicio constará de varias partes nas que se comprobarán os contidos que os alumnos teñen que superar no 3º curso de grao elemental.

Para consultar os criterios de avaliación da proba de linguaxe musical deberán consultar a programación de dita materia.

Cada un dos exercicios anteriores puntuarase de cero a dez, tendo a obriga de obter un mínimo de cinco puntos en cada exercicio para superar a proba. A nota final será a ponderación dos dous exercicios cun valor do **70%** a proba instrumental e un **30%** a de coñecementos de linguaxe musical.

8.2.4. ► CURSO 1º G. P.

Criterios de avaliación

- Amosar unha correcta posición do corpo e o instrumento na execución musical das obras requiridas.
- Amosar un dominio técnico acorde co nivel das pezas esixidas e cos obxectivos requiridos para a superación do 4º curso do grao elemental, nos seguintes apartados: acordes, escalas, afinación, lectura, memoria, presillas e ligados.
- Interpretar unha das obras elixidas para a proba de memoria.
- Interpretar o repertorio co emprego das uñas na man dereita coa finalidade de obter un son correcto.
- Interpretar tres pezas entre as seguintes, a escoller unha de cada apartado:

► Renacemento-Barroco

- ANÓNIMO: Wilson Wilde.
- D. PISADOR: Pavana muy llana para tañer.

► Clásico-Romántico

- A. MEISSONNIER: Siciliana.
- F. CARULLI: Movimiento de Valsa.
- F. TÁRREGA: Lágrima.

► Contemporaneo

- L. BROUWER: Estudio nº 6 de “Estudios Sinxelos”.
- N. LECLERQ: Outremer, Orange, Turqueoise (escoller unha das tres).
- E. CORDERO: Estudio a la cubana.

Procedementos de avaliación

O exame constará de dous apartados:

- Proba instrumental: interpretarán dúas pezas a escoller entre as relacionadas anteriormente. Os alumnos están obrigados a presentar as partituras orixinais o tribunal xunto con dúas fotocopias das mesmas.
- Proba de linguaxe musical: o exercicio constará de varias partes nas que se comprobarán os contidos que os alumnos teñen que superar no 4º curso de grao elemental.

Para consultar os criterios de avaliación da proba de linguaxe musical deberán consultar a programación de dita materia.

Cada un dos exercicios anteriores puntuarase de cero a dez, tendo a obriga de obter un mínimo de cinco puntos en cada exercicio para superar a proba. A nota final será a ponderación dos dous exercicios cun valor do **70%** a proba instrumental e un **30%** a de coñecementos de linguaxe musical.

8.2.5. ► CURSO 2º G. P.

Criterios de avaliación

- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Memorizar e interpretar textos musicais empreñando a medida, articulación e fraseo axeitados ao seu contido.
- Interpretar o repertorio co emprego das uñas na man dereita coa finalidade de obter un son correcto.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Amosar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar unhas obras obrigadas polo departamento co fin de garantir unha obxectividade nas cualificacións:
 - **LUYS MILÁN:** Pavana nº 1.
 - **F. SOR:** Estudio nº 11 (de “30 estudos seleccionados”).
 - **FLORES CHAVIANO:** Cubanita / **M. BYATT:** Hangin’ Around. (escoller unha das dúas)

Procedementos de avaliación

O exame constará de dous apartados:

- Proba instrumental: interpretarán tres obras pertencentes a lista de obras adxuntas e de estilos diferentes, das cales como mínimo, unha será interpretada de memoria. Os alumnos están obrigados a presentar as partituras orixinais ao tribunal xunto con dúas fotocopias das mesmas.
- Proba de teórico-práctica para valorar os coñecementos das materias do curso anterior. Para consultar os criterios de avaliación de ditas materias deben consultarse as respectivas programacións.

Cada un dos exercicios anteriores puntuarase de cero a dez, tendo a obriga de obter un mínimo de cinco puntos en cada exercicio para superar a proba. A nota final será a ponderación dos dous exercicios cun valor do **70%** a proba instrumental e un **30%** a de coñecementos de linguaxe musical.

8.2.6. ► CURSO 3º G. P.

Criterios de avaliación

- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Memorizar e interpretar textos musicais empreñando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Mostrar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar o repertorio co emprego das uñas na man dereita coa finalidade de obter un son correcto.
- Interpretar unhas obras obrigadas polo departamento co fin de garantir unha obxectividade nas cualificacións:
 - **LUYS MILÁN:** Pavana nº3/**ANÓNIMO:** “Go from my Window”. (escoller unha das dúas)
 - **J. S. BACH:** “Sarabande”, da Suite BWV 1002.
 - **D. SEMENZATO:** Chôro / **J. PERNAMBUCO:** Sons de Carrilhoês (escoller unha das dúas)

Procedementos de avaliación

O exame constará de dous apartados:

- Proba instrumental: interpretarán tres obras pertencentes a lista de obras adxuntas e de estilos diferentes, das cales como mínimo, unha será interpretada de memoria. Os alumnos están obrigados a presentar as partituras orixinais ao tribunal xunto con dúas fotocopias das mesmas. O tribunal pode se o considera necesario realizar outra proba para valorar a práctica da lectura á vista, como figura nos criterios de avaliación.
- Proba de teórico-práctica para valorar os coñecementos das materias do curso anterior. Para consultar os criterios de avaliación de ditas materias deben consultarse as respectivas programacións.

Cada un dos exercicios anteriores puntuarase de cero a dez, tendo a obriga de obter un mínimo de cinco puntos en cada exercicio para superar a proba. A nota final será a ponderación dos dous exercicios cun valor do **70%** a proba instrumental e un **30%** a de coñecementos de linguaxe musical.

8.2.7. ► CURSO 4º G. P.

Criterios de avaliación

- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Memorizar e interpretar textos musicais empreñando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Interpretar o repertorio co emprego das uñas na man dereita coa finalidade de obter un son correcto.
- Mostrar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar unhas obras obrigadas polo departamento co fin de garantir unha obxectividade nas cualificacións:
 - **LUYS De NARVÁEZ:** Diferencias sobre Guárdame Las Vacas.
 - **J. S. BACH:** Bourré, da Suite BWV 996.
 - **H. VILLA-LOBOS:** Mazurka-Chôro (da “Suite Popular Brasileira”).

Procedementos de avaliación

O exame constará de dous apartados:

- Proba instrumental: interpretarán tres obras pertencentes a lista de obras adxuntas e de estilos diferentes, das cales como mínimo, unha será interpretada de memoria. Os alumnos están obrigados a presentar as partituras orixinais ao tribunal xunto con dúas fotocopias das mesmas. O tribunal pode se o considera necesario realizar outra proba para valorar a práctica da lectura á vista, como figura nos criterios de avaliación.
- Proba de teórico-práctica para valorar os coñecementos das materias do curso anterior. Para consultar os criterios de avaliación de ditas materias deben consultarse as respectivas programacións.

Cada un dos exercicios anteriores puntuarase de cero a dez, tendo a obriga de obter un mínimo de cinco puntos en cada exercicio para superar a proba. A nota final será a ponderación dos dous exercicios cun valor do **70%** a proba instrumental e un **30%** a de coñecementos das outras materias.

8.2.8. ► CURSO 5º G. P.

Criterios de avaliación

- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Memorizar e interpretar textos musicais empreñando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Mostrar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar unhas obras obrigadas polo departamento co fin de garantir unha obxectividade nas cualificacións:
 - **MUDARRA:** Fantasía de Ludovico.
 - **J. S. BACH:** Gavota en Rondó da Suite BWV 1006, Preludio da Suite nº 1 para Cello, Minuetos da Suite BWV 1006a (Escoller unha das tres. De eleixir os Minuetos, haberá que tocar os dous)
 - **S. MYERS:** Cavatina / **H. VILLA-LOBOS:** Gavotta-Chôro da “Suite Popular Brasileira” (escoller unha das dúas).

Interpretar o repertorio co emprego das uñas na man dereita coa finalidade de obter un son correcto.

Procedementos de avaliación

O exame constará de dous apartados:

- Proba instrumental: interpretarán tres obras pertencentes a lista de obras adxuntas e de estilos diferentes, das cales como mínimo, unha será interpretada de memoria. Os alumnos están obrigados a presentar as partituras orixinais ao tribunal xunto con dúas fotocopias das mesmas. O tribunal pode se o considera necesario realizar outra proba para valorar a práctica da lectura á vista, como figura nos criterios de avaliación.
- Proba de teórico-práctica para valorar os coñecementos das materias do curso anterior. Para consultar os criterios de avaliación de ditas materias deben consultarse as respectivas programacións.

Cada un dos exercicios anteriores puntuarase de cero a dez, tendo a obriga de obter un mínimo de cinco puntos en cada exercicio para superar a proba. A nota final será a ponderación dos exercicios cun valor do **70%** a proba instrumental e un **30%** as de coñecementos teóricos.

8.2.9. ► CURSO 6º G. P.

Criterios de avaliación

- Ler textos a primeira vista con fluidez e comprensión dunha dificultade acorde con este nivel.
- Memorizar e interpretar textos musicais empreñando a medida, articulación e fraseo adecuados ao seu contido.
- Interpretar obras de acordo cos criterios do estilo correspondente.
- Interpretar o repertorio co emprego das uñas na man dereita coa finalidade de obter un son correcto.
- Mostrar nos estudos e nas obras a capacidade de aprendizaxe progresiva individual.
- Interpretar unhas obras obrigadas polo departamento co fin de garantir unha obxectividade nas cualificacións:
 - **S. L. WEISS:** Pasacaille.
 - **J. S. BACH:** Preludio, da Suite nº 2 para Laúd (BWV 997).
 - **H. VILLA-LOBOS:** Preludio nº 1.

Procedementos de avaliación

O exame constará de dous apartados:

- Proba instrumental: interpretarán tres obras pertencentes a lista de obras adxuntas e de estilos diferentes, das cales como mínimo, unha será interpretada de memoria. Os alumnos están obrigados a presentar as partituras orixinais ao tribunal xunto con dúas fotocopias das mesmas. O tribunal pode se o considera necesario realizar outra proba para valorar a práctica da lectura á vista, como figura nos criterios de avaliación.
- Proba de teórico-práctica para valorar os coñecementos das materias do curso anterior. Para consultar os criterios de avaliación de ditas materias deben consultarse as respectivas programacións.

Cada un dos exercicios anteriores puntuarase de cero a dez, tendo a obriga de obter un mínimo de cinco puntos en cada exercicio para superar a proba. A nota final será a ponderación dos dous exercicios cun valor do **70%** a proba instrumental e un **30%** a de coñecementos das outras materias.